

Catalunya Cristiana

f/catalunyacristiana

instagram catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catalunyacristiana.bsky.social

@catorcristiana

youtube catalunya cristiana

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Sembradors de pau a la Casa Comuna

El Temps de la Creació celebra els aniversaris de l'encíclica "Laudato Si'"
i del "Càntic de les criatures"

P 8-12

Thophilong a Pixabay

SAGRADA FAMÍLIA

Descobrim
els actes
de l'Any Gaudí

P 18-19

Agustí Codinach

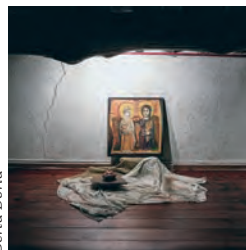

REPORTATGE

El pòdcast premiat
d'uns joves a
Puiggraciós

P 24 - 27

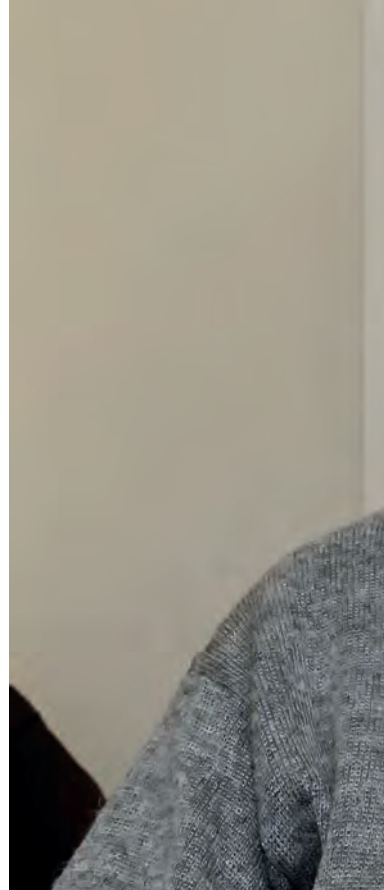
Berta Dòria

SUMARI

28 SETEMBRE 2025

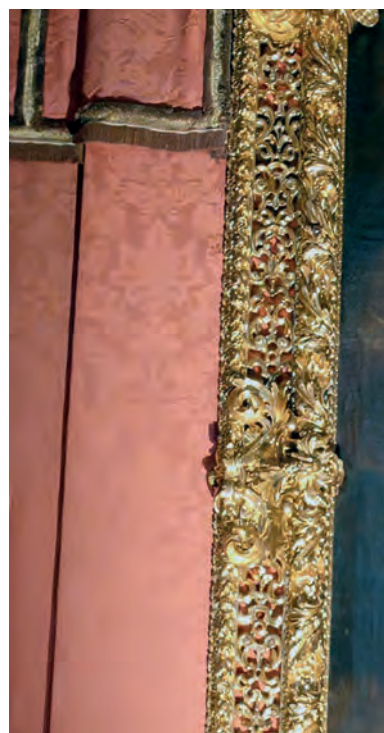
Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Reportatge	24
Carta dominical	28
Bíblia	30
Litúrgia	32
Espai lectors	34
Cultura	40
Agenda	46
Des del carrer	47

47

**“Lleó XIV és un
Papa ‘frontissa’”**

Gemma Morató és
autora d'un llibre sobre
el nou Papa

22

Sebastià M. Bardolet,
"In memoriam"

L'abat emèrit de Montserrat
ha mort als 91 anys

16-17

**En record dels màrtirs
del segle XXI**

Lleó XIV: "De vegades, a la nostra
vida, les llàgrimes són les ulleres
per veure Jesús"

40

**Restaurat el Crist
Crucificat de la
Sala Capitular de la
catedral de Barcelona**

Exposició sobre el 350è
aniversari de la canonització
de sant Oleguer

EDITORIAL

Un jardí de pau

"Llavors l'estepa es convertirà en un jardí, i el jardí serà un gran bosc. El dret habitarà a l'estepa, en el jardí regnarà la justícia. El fruit de la justícia serà la pau, la calma i la seguretat en seran per sempre la collita. El meu poble viurà en un estatge de pau, en indrets segurs i de repòs tranquil" (Isaïes 32,15-18).

Aquest és el passatge bíblic que inspira enguany el lema del Temps de la Creació: "Pau amb la Creació." Un temps instaurat pel papa Francesc que arriba enguany a la desena edició, i que se celebra de l'1 de setembre al 4 d'octubre.

Sense justícia no pot haver-hi pau. Un ensenyament bíblic que ens interpel·la a tots, però especialment als més poderosos del planeta, els que tenen a les seves mans l'esdevenidor de la humanitat. Les seves accions o omissions impacten en la crisi ecològica que patim però també en la dignitat vulnerada de tantes persones. "No hi ha dues crisis separades, una d'ambiental i una altra de social, sinó una sola i complexa crisi sòcio-ambiental. Les trajectòries per a la solució requereixen una aproximació integral per combatre la pobresa, per retornar la dignitat als exclosos i simultàniament per protegir la natura" (*Laudato Si'*, núm. 139).

Encara que les grans decisions no depenguin de nosaltres, no podem caure en una actitud paralitzant o incapacitant. En el missatge per a la 10a Jornada Mundial de Pregària per la Cura de la Creació, el Papa ens convida a cadascun de nosaltres a ser "llavors de Pau i d'Esperança". Siguem, doncs, llavors que facin de la nostra vida un jardí de justícia i de pau.

Grupo Bastón de Oro

30 anys d'experiència tenint cura de la nostra gent gran, amb afecte, professionalitat, seguretat, ètica i molt d'amor per les persones i per la nostra professió.

“
Des que soc a Los Tilos, he tornat a gaudir de cada dia. Aquí em cuiden, m'acompanyen i, el més important, em sento com a casa.
”

“
Prendre la decisió de portar el meu pare en una residència no va ser senzill. Però quan vaig conèixer Los Tilos, vaig saber que estava fent el correcte.
”

“
Hi he trobat una nova llar, amb amics, activitats i persones que em cuiden com si fos de la família. Ara, gaudeixo cada dia, amb la seguretat que estic en les millors mans.
”

Residencia
Centro de día
3a. Edad
Los Tilos
Potenciación Vital de la 3a. Edad

La setmana a les Xarxes

PAPA LLEÓ XIV ✕
@Pontifex_es

17/09/2025

Expresso la meua profunda proximitat al poble palestí de Gaza, que continua vivint amb por i que sobreviu en condicions inacceptables, obligat amb la força a desplaçar-se —una vegada més— de les seves terres. Davant del Senyor Omnipotent, que ha manat “No mataràs” i davant la història humana, tota persona té sempre una dignitat inviolable que cal respectar i custodiar. Renovo la crida a l’alto el foc, l’alliberament dels ostatges, la solució diplomàtica negociada i el respecte integral del dret humanitari internacional. Convido tothom a unir-se a la meua sentida pregària perquè sorgeixi aviat una albada de pau i de justícia

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA ✕
@OmellaCardenal

16/09/2025

Arquebisbe de Barcelona

Avui ha mort l’abat emèrit de Montserrat P. Sebastià M. Bardolet. Prego a Déu que, per intercessió de la Mare de Déu de Montserrat, li atorgui el descans etern al cel. Faig extensiu el meu condol al pare abat i a tota la comunitat de monjos de Montserrat

PILAR ✕
@PilarPsiq
16/09/2025
Psiquiatra

A mi m’entristeix la mort de Charlie Kirk i m’entristeix que condemnin a mort el seu assassí. Molta gent s’alegra de la mort d’un i d’altre, no ho entenc, quin món més trist fem els éssers humans

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

MÉS PROGRAMES DIOCESANS

Les diòcesis de Tarragona, Girona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa ofereixen aquesta temporada programes propis, mitja hora sobre les seves realitats eclesials. Els 4 espais s’emeten els diumenges. A les 9.30h oferim *La veu de Sant Feliu*, amb Emili Pacheco. A les 10 és el torn del programa *De Sant Fructuós a Sant Pacià*, de l’arquebisbat de Tarragona, presentat per Òscar Bardají i amb una mirada a l’Ateneu Universitari Sant Pacià. La sèrie es completa a les 12.30 amb *Església viva*, de Girona amb Àngel Rodríguez, i a les 21 hores amb l’espai de

Terrassa *Sé de qui m’he refiat*, conduït per Toni Deulofeu.

El 14 de setembre a la primera edició de *La veu de Sant Feliu*, va ser entrevistat el bisbe Xabier Gómez. Assegurava que “el gran repte per a l’Església és ara que tots siguem deixebles missioners en comunitats integradores, recuperant el sentit que tots som cridats a portar al món l’alegria de l’evangeli i a treballar per la pau”. Fra Xabier recordava que “els mitjans de comunicació ajuden a aprofundir en la fe, però igualment cadascú està cridat a implicar-s’hi”.

Zoom MACIÀ GRAU

Al tancament d’aquesta edició, seguim molt pendents de Gaza i de la parròquia de la Sagrada Família, on la situació és cada vegada més insostenible. Des de l’inici de l’ofensiva terrestre, el papa Lleó XIV ha mantingut el contacte amb la parròquia i ha recordat que “tota persona sempre té una dignitat inviolable, que cal respectar i custodiar”. El rector, Gabriel Romanel·li, continua atenent els fidels tot i les circumstàncies, com mostra aquesta missa del dia 15 de setembre.

L’efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

2 d’octubre del 1928

Fundació de l’Opus Dei per sant Josepmaria Escrivà de Balaguer

Des del monestir

El NOM

LLUÍS SOLÀ
Monjo de Poblet

Fa uns quants anys, quan estudiava a Montserrat, essent ja monjo de Poblet, em va passar un fet curiós. Assegut al cremallera, camí de Barcelona, aprofitava per preparar la traducció d'hebreu per a l'endemà. Se'm va asseure un senyor al costat, un turista potser, i en veure que llegia un text en hebreu —recordo que era del primer llibre dels Reis, del cicle d'Elies més concretament—, em va demanar en anglès si volia llegir en veu alta, amb una expressió d'agradable sorpresa: resulta que el turista era israelià. A mi em va fer gràcia i vaig començar a llegir. En arribar al NOM, com a bon deixeble del P. Ramon Ribera, vaig llegir "Adonai". L'israelià fa fer una exclamació de sorpresa i aprovació.

Una instrucció expressa de la Santa Seu adverteix formalment de no pronunciar el tetragrama durant la celebració de la litúrgia cristiana

He recordat aquest fet arran d'una homilia predicada a Montserrat per un bisbe, fa uns mesos, durant la qual va pronunciar el NOM que no s'ha de pronunciar. Hi ha una instrucció expressa de la Santa Seu en la qual, per respecte als nostres germans jueus i per raons teològiques i cristològiques, s'adverteix formalment de no pronunciar el tetragrama durant la celebració de la litúrgia cristiana.

És cert que les traduccions de la Bíblia de Jerusalem, i la mateixa Bíblia de Montserrat potser no hi ajuden gaire, ja que tradueixen el NOM. En canvi, la BCI el tradueix sempre per SENYOR, com ho van fer les primeres versions de la Bíblia, la grega i la llatina, i com també ho fan les versions litúrgiques. En tot cas, si és que

cal traduir-lo, seria preferible, crec, transcriure'n només les consonants: YHWH, o, fins i tot, potser deixar-lo en caràcters hebreus.

La traducció grega (*Kyrios*) i la llatina (*Dominus*) ens porten a una consideració teològica important, ja que el Nou Testament dona precisament aquest nom, que és el NOM de Déu en l'Antic Testament, a Jesucrist. Per això no es pot, ni cal, pronunciar el NOM, i, de passada, des d'aquest silenci sagrat, deixem ressonar el nom de Jesús, el Verb de Déu, que aquest sí que el podem pronunciar, i en cap altre no tenim la salvació, i, de passada, ens situem correctament en el solc de la tradició espiritual en la qual nosaltres som només uns sobrevivents. ■

Contrapunt

El rearmament d'Europa està realment al servei de la pau?

PERE BRUNET
Centre Delàs d'Estudis
per la Pau

L'OTAN vol augmentar la despesa militar fins al 5% del PIB

La Unió Europea ha acordat destinar 800 mil milions d'euros durant 4 anys per rearmar-se. D'altra banda, l'OTAN vol augmentar la despesa militar fins al 5% del PIB. Diuen que calenfortir els exèrcits europeus davant l'amenaça de Rússia.

Però, és Rússia qui amenaça la gent d'Europa? Segons l'institut SIPRI, el pressupost militar de 2024 dels 27 països de la UE va ser de 368 mil milions de dòlars, enfront dels 149 mil milions de Rússia. Segur que ens hem de rearmar per por a Rússia? I si fos que els grans perills ens venen de casa, de les polítiques que escalfen i destrueixen el planeta hipotecant la vida dels nostres nets i dels pobles del Sud?

Els grans problemes que té la humanitat, la crisi climàtica i ambiental, el racisme i la violència, les desigualtats extremes i la manca de justícia global, són reptes que podríem abordar amb polítiques de pau i cures, respectuoses i pensades per a la gent. Totes les persones del món són igualment dignes, tots els pobles mereixen respecte.

La història ens ensenya que una escalada armamentista condueix a més bel·licisme i militarisme. El rearmament no pot estar mai al servei de la pau perquè, en paraules de Gandhi, els fins són dins dels mitjans, com l'arbre és dins de la llavor. I els mitjans violents deixen societats trencades per la violència i l'odi.

I com diu el Dret romà, la pre-

gunta és qui se'n beneficia. El rearmament és una solució o empitjora els problemes? Qui s'enriqueix amb el rearmament? Els militars i els grans poders econòmics són part del problema? I si pensem a reduir els pressupostos militars? Tal vegada, i com ens diuen les veus silenciades dels científics, necessitem els seus diners per salvar-nos com a humanitat.

Europa podria tenir un paper de construcció de pau, de respecte als drets humans i de resolució dels conflictes amb la paraula i la negociació, en el nou ordre mundial que s'està gestant. Perquè, com deia Federico Mayor Zaragoza, *si vis pacem, para verbum*. La pau es construeix amb paraules, no amb armes. ■

Sant Llorenç, amb el seu exemple, ens recorda que tots estem cridats a evangelitzar, a ser deixebles missioners de Crist

El primer màrtir filipí

CARD. JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Cada 28 de setembre l'Església recorda el testimoni de sant Llorenç Ruiz, el primer sant filipí, i el dels seus quinze companys. Tots ells van ser martiritzats al Japó a mitjan segle XVII.

Sant Llorenç Ruiz va néixer a les Filipines, en un humil barri de Manila. Els seus pares li van transmetre amb amor la fe en Crist. Estava casat, tenia tres fills i treballava d'escrivà. L'any 1636 va decidir unir-se a un grup de dominics que volien predicar la Bona Nova de l'Evangeli al poble del Japó, especialment als més humils. I ho van fer en una època en

què els cristians eren perseguits per la seva fe. Sant Llorenç i els seus companys van ser detinguts, jutjats i condemnats a mort. Van donar la seva vida per amor a Crist.

Sant Llorenç, amb el seu exemple, ens recorda que tots, pel baptisme, laics, religiosos i ministres ordenats, estem cridats a evangelitzar, a ser deixebles missioners de Crist.

Llorenç Ruiz va rebre la catequesi dels pares dominics de Manila. Va cultivar l'amistat amb Déu i va saber posar Crist al centre de la seva existència. És per això que durant el judici va dir al tribunal que era cristià i que seria capaç de donar mil vegades la seva vida per Jesucrist. També nosaltres estem cridats a donar la vida cada dia per Déu i pels nostres germans.

Expliquen alguns testimonis que, durant el seu captiveri, sant Llorenç i els seus germans resaven junts el sant Rosari. Unien les seves veus a cor en un cant d'esperança a Maria, mare de l'Església i consol de tots els homes. Demanem a la Mare de Déu

que ens guiï en la missió d'invitar tots els homes a l'encontre amb Jesús.

Sant Llorenç Ruiz i els seus companys van ser canonitzats l'any 1987 pel papa sant Joan Pau II. Durant l'homilia de la canonització, el Papa va reflexionar sobre la importància de viure i morir per Crist, i va dir aquestes belles paraules: "Morir per la fe és un do per a alguns; viure la fe és un do per a tothom" (n. 5).

A la parròquia Immaculada Concepció i Sant Llorenç Ruiz, al cor de Barcelona, la comunitat filipina celebra la fe des de fa més de vint-i-cinc anys. Donem gràcies a Déu per tota la tasca que aquesta comunitat realitza al servei de la Bona Nova de Jesucrist.

Benvolguts germans i germanes, la figura de sant Llorenç Ruiz, com tants altres màrtirs, és un exemple entranyable de viure la fe amb radicalitat. Ells ens ensenyen que res, ni tan sols la persecució o la mort, no ens separarà de l'amor de Déu, manifestat en Jesús, Nostre Senyor (cf. Rm 8,39). ■

De l'1 de setembre al 4 d'octubre som cridats a viure el Temps de la Creació

JUSTÍCIA CLIMÀTICA PER A UN MÓN QUE ANHELA LA PAU

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

L'1 de setembre, Jornada Mundial de Pregària per la Cura de la Creació, va començar el Temps de la Creació, que es prolonga fins al 4 d'octubre, festa de Sant Francesc d'Assís. Enguany el tema escollit és *Pau amb la Creació*, i ens remet al profeta Isaïes (32,14), que descriu la Creació assolada sense pau per la manca de justícia i la relació trencada entre Déu la humanitat.

El Temps de la Creació és una iniciativa ecumènica promoguda i amb el suport de diferents entitats com el Moviment *Laudato Si'*, el Consell Ecumènic d'Esglésies, la Federació Luterana Mundial o la Comunió Anglicana.

El 2015 l'Església catòlica va adoptar aquesta celebració en llançar l'encíclica *Laudato Si'* del papa Francesc. Des de l'Equip Ecoparròquia de Justícia i Pau ens comenten que "el Temps de la Creació és una iniciativa encara poc coneguda i poc desenvolupada en totes les seves potencialitats. Ha de ser un temps propici per viure i aprofundir en l'espiritualitat ecològica".

En termes semblants s'expressa el director de Cristianisme i Justícia, José Ignacio García: "La visió optimista és que hem passat de zero a alguna cosa i això sempre és bo, però crec que hem avançat molt poc. És

interessant que l'Església hagi establert aquest temps, que creixi una consciència que és important i que hi ha una manera creient de celebrar o de tractar aquest tema. Això és enriquidor, però cal continuar sembrant."

L'ecologia és un bon punt de trobada pensant en categories ecumènica i interreligiosa. De fet, el Temps de la Creació ve de l'Església ortodoxa. El 1989 el patriarca ecumènic Demetri I va proclamar per als ortodoxos la Jornada de Pregària per la Creació l'1 de setembre i, posteriorment, el Consell Ecumènic d'Esglésies va estendre la celebració fins al 4 d'octubre. Com ens recorda el sacerdot carmelita i climatòleg Eduardo Agosta, director del Departament d'Ecologia Integral de la Conferència Episcopal Espanyola, "els temes de l'ecologia són comuns a tota la humanitat, ens afecten a tots per igual, a més, moltes de les grans tradicions religioses monoteistes convergeixen en el concepte teològic de la creació com a obra d'un Déu Creador, la qual cosa ens dona una base comuna de diàleg interreligiós i també d'acció per aconseguir canvis socioambientals".

DEU ANYS DE LA "LAUDATO SI"

Enguany l'encíclica *Laudato Si'* del papa Francesc compleix una dècada. La seva publicació va suposar "un punt d'arribada de la reflexió teològica catòlica entorn del tema de la cura integral de la Casa Comuna i

l'ecologia integral, en la qual s'inclou la cura del l'ambient i del l'ésser humà, especialment els més vulnerables", valora el P. Agosta. En aquests 10 anys, considera que "hem crescut en aquesta dimensió de la pastoral social, que és l'ecologia integral, tant a nivell diocesà com parroquial en molts llocs, tot i que encara ens falta consolidar la seva presència transversal en altres pastorals".

"Amb la *Laudato Si'*", apunta l'Equip Ecoparròquia, "Francesc no pretenia només exposar elements doctrinals per a la reflexió dels catòlics. La seva publicació va ser l'inici d'un veritable procés que volia generar dinamismes nous en la societat. Un procés alimentat amb iniciatives noves per continuar insistint en la necessitat de canviar la manera de viure en un procés de conversió eco-

lògica integral per assegurar la vida humana al planeta, amb dignitat i per a tothom".

Quan es va donar a conèixer l'encíclica, el maig del 2015, pocs mesos abans de la Cimera del Clima de l'ONU (COP21) a París, va tenir un fort impacte social. Per a la societat en general, l'encíclica ha suposat "un clar referent ètic i espiritual", destaca el P. Eduardo Agosta, "ha inspirat molts grups i organitzacions no eclesials que treballen en la qüestió ecològica. Molts estan d'acord que a través d'ella la veu de les religions s'ha fet sentir amb més intensitat al llarg d'aquests últims deu anys en els diferents fòrums i instàncies internacionals que tracten sobre el problema ecològic i la cura integral de la creació, éssers humans i no humans".

En aquest 2025 també celebrem un altre aniversari: els 800 anys de la composició del *Càntic de les criatures*, de sant Francesc d'Assís. Parlem d'un text del segle XIII que continua plenament vigent. Així ho defensa el president de Cristianisme i Justícia: "Té una càrrega de profunditat molt important, com la que tenen els profetes o els salms. Bona part del valor del *Càntic*, a més del text en ell mateix, ve pel seu autor, és a dir, per les opcions vitals de sant Francesc, molt radicals. El *Càntic* ens torna, com a creients, a l'experiència de ser criatures i formar part de la creació."

El text de Francesc d'Assís ens situa en el terreny de la responsabilitat i d'igualtat i relació amb allò creat. Per a José Ignacio García, ens crida a reflexionar sobre "com intentar ubicar el lloc de l'ésser humà dins

Festival "Germà Sol", celebrat a Alsàcia l'agost passat, per commemorar el 800 aniversari del "Càntic de les criatures".

de la creació, com passar d'aquest lloc aïllat, absolut, autoreferenciat, on tot és per a nosaltres, a un lloc de respecte, d'admiració i de responsabilitat".

Per al carmelita Agosta, el *Càntic de les criatures* "és un reconeixement i adoració al Déu Creador per l'obra de la seva creació. Reconeixement i lloança a través de l'admiració de la bellesa i perfecció de cadascuna de les seves criatures. Crec que *Laudato Si'*, inspirant-se en aquest *Càntic*, ha aconseguit tornar a fer present en la consciència catòlica el valor del misteri de la creació i de Déu Creador, com a font i fita de tot allò creat".

RETICÈNCIES A LA CONVERSIÓ ECOLÒGICA

Lleó XIV ha recollit el testimoni del papa Francesc en el tema ecològic. Ha promulgat el decret del formulari de la Missa per la Cura de la Creació i ha celebrat aquesta missa votiva al Borgo *Laudato Si'* a Castel Gandolfo. També està programada la

participació del papa Lleó en l'esdeveniment mundial *Brindant esperança* amb motiu del desè aniversari de la *Laudato Si'*, de l'1 al 3 d'octubre, juntament amb líders destacats de la societat civil, la ciència i la política. Es preveu que serà la primera declaració important del papa Lleó sobre el canvi climàtic i la protecció del medi ambient.

Malgrat el lideratge que impulsa la Santa Seu per la cura de la creació, encara hi ha sectors dins de la mateixa Església catòlica que es resisteixen a una conversió ecològica. Des de l'Equip Ecoparròquia consideren que "hi ha resistències conscients i inconscients. En aquest moment, potser l'acollida entusiasta del missatge s'ha refredat. El negacionisme, no ja científic, però sí pràctic, s'ha revifat al món i el text resulta ara més a contracorrent que fa deu anys. Fins i tot entre els qui n'accepten el contingut tenen dificultats per dur-lo a terme en tota la seva radicalitat. Al capdavant, parlem d'un procés de

conversió i això mai no és fàcil".

Per això, insisteix el director del Departament d'Ecologia Integral de la Conferència Episcopal Espanyola, "som cridats individualment i comunitàriament a una conversió cap a una ecologia integral, en la qual se superi l'obsessió pel consum exacerbant, els estils de vida poc sostenibles, d'ús i descart, en la pretensió de realitzar-nos i ser feliços plenament, merament en allò material i en l'èxit efímer. Vivim una cultura massa hedonista i egocèntrica en la qual la mirada desinteressada i la recerca del bé comú estan desvaloritzades".

Una cosa que cal tenir molt clara, indica el P. Agosta, és que la nostra manera de produir i de consumir "no està pensada per a la resiliència i la capacitat límit de la nostra Casa Comuna. Estem transgredint certs límits planetaris que posen en risc la sostenibilitat de la vida a la Terra tal com la coneixem".

Es tracta de preservar el medi ambient, de comprometre'ns amb

Itinerari de reflexió i pregària pels voltants de Sabadell. Riu Ripoll (font dels Gitanos).

Grup Eco-Missió de la parròquia de Sant Ignasi de Lleida.

**EQUIP
ECOPARRÒQUIA**
“La publicació de la
‘Laudato Si’ va ser
l’inici d’un veritable
procés que volia
generar dinamismes
nous en la societat”

**JOSÉ IGNACIO
GARCÍA**
“El ‘Càntic de
les criatures’ té
una càrrega de
profunditat molt
important, com la que
tenen els profetes o
els salms”

la justícia, però també de fer alguna cosa més, subratlla l'Equip Ecoparròquia: “Cal fer una passa més. Hem de revisar totes les nostres relacions i purificar-les. Relacions amb els altres, amb la terra, amb tot allò creat, amb Déu, amb el misteri, amb el que ens transcendeix. Assumir el paper de tenir cura demana relacionar-nos d'una altra manera amb la realitat i ens demana viure de manera diferent. No és només una exigència ètica, sinó també una transformació interior i una espiritualitat.”

DEUTE ECOLÒGIC

En la butlla de convocatòria del Jubileu de l'Esperança, el papa Francesc s'adreçava a les “nacions més riques, perquè reconeguin la gravetat de tantes decisions preses i determinin condonar els deutes dels països que mai no podran saldar-les”. I es referia al “deute ecològic” del que ja havia parlat a la *Laudato Si'*. En la tradició bíblica, els anys jubilaris significaven l'oportunitat d'un inici nou i era una ocasió per perdonar els deutes.

En aquest sentit, l'Equip Ecoparròquies sosté que aquesta invitació a condonar el deute ecològic “apel·la a un acte de solidaritat i responsabilitat global perquè els països rics

reparin els danys històrics causats a la natura i a les comunitats més vulnerables. Molts dels països amb els quals tenim un deute ecològic acumulen nivells molt alts de deute extern en el sentit clàssic. Reconèixer el deute ecològic hauria d'ajudar a eliminar o compensar aquest deute extern”.

La propera Conferència de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (COP30) tindrà lloc al Brasil, en plena Amazònia, del 10 al 21 de novembre. L'Església no és aliena a aquesta cimera i “espera que finalment es prenguin decisions agosarades per generar tractats o acords vinculants per aconseguir una transició ecològica-energètica accelerada per atendre el problema del canvi climàtic antropogènic, però també que sigui justa, en termes que ningú no quedi enrere i es vegi perjudicat per aquesta transició”, confia el carmelita Agosta.

Segons el director del Departament d'Ecologia Integral de la Conferència Episcopal Espanyola, no es tracta únicament d'abandonar els combustibles fòssils i apuntar a l'eficiència energètica i a les fonts d'energies renovables, “sinó també a canvis profunds dels estils de vida i de l'economia global, de manera que s'estructuri entorn de la persona humana i del bé comú, i no només a la

EDUARDO AGOSTA

“Som cridats individualment i comunitàriament a una conversió cap a una ecologia integral, en la qual se superi l'obsessió pel consum exacerbat”

maximització del guany i l'acumulació de riquesa en mans d'uns pocs”. La mirada ha de posar-se, afegeix, “en el desenvolupament humà integral sostenible en un planeta finit de béns de la terra que cal administrar per al bé comú de les generacions futures i de totes les persones del temps present”.

La posició de l'Església també es notarà en aquesta COP30. Com indica José Ignacio García, “el Vaticà és present com a observador i sempre hi ha grups d'Església que participen en les COP. L'Església procura donar veu als països del Sud: de comunitats, de parròquies, de diòcesis que estan patint impactes ambientals”.

No és només una postura de denúncia, considera el director de Cristianisme i Justícia, “és una oportunitat per a l'Església de recordar compromisos i la necessitat de fer-nos responsables mútuament els uns dels altres”. I també és molt important donar espai a una veu creient: “És part de la nostra contribució perquè cal recordar que hi ha una dimensió espiritual, transcendent, una responsabilitat per la creació. És un missatge religiós que recorda els valors de la responsabilitat, de compromís, de generositat...”

José Ignacio García reconeix que

amb les COP “cal tenir molta paciència, el més important és que se celebrin. El dia que no hi hagi més COP sí que haurem de començar a preocupar-nos. Comprenc el desànim de la gent perquè els agradaria que cada conferència resolgués tots els problemes. Cal generar una paciència històrica i nosaltres sí que creiem en aquest esforç continu per discutir, per parlar, per cercar solucions. És una altra contribució que, com a Església, podem fer”.

Davant la COP30, els secretaris generals de Càritas internacional, CIDSE i Pax Christi internacional, han llançat la declaració conjunta *Pelegrins de l'esperança per un món just i pacífic*. Al cor de la declaració trobem un convicció profunda: “No pot haver-hi pau veritable sense justícia climàtica, ni justícia climàtica sense pau.” Subratlla que el col·lapse ecològic, els conflictes violents i la pobresa persistent no són crisis aïllades, sinó fils entrelligats d'una amenaça global compartida. La declaració també qüestiona la lògica dels sistemes impulsats pel lucre, com els de les indústries de combustibles fòssils, armamentística i financera, que prosperen gràcies a la inestabilitat, la desigualtat, l'extracció incessant i el favoritisme oligàrquic. ■

Inici del Temps de la Creació a l'arxidiòcesi de Lima (Perú).

**CARDENAL
LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH**
Arquebisbe emèrit de Barcelona

La Bíblia conta la creació d'una manera poètica, amb un optimisme que contrasta amb les narracions de les religions antigues

La creació

Des de l'origen la creació és com un bressol que espera el naixement de l'home. L'univers, alhora rebel i hospitalari a l'home, li ofereix el medi on pot viure, però també on ha de morir. L'home és cridat a fer el món més humà.

El món és bonic. Aquesta bellesa li ve de la seva obertura a aquell vers el qual ha estat orientat. El món no ha estat fet per girar sobre ell mateix. Ha estat fet per a Crist, ja que “el Pare estima el Fill i tot ho ha posat a les seves mans”.

Tanmateix la creació ha estat confiada a l'home; tots els éssers li han estat donats perquè en visqui, se'n serveixi, faci fructificar la terra i lloï el Creador. Tota la creació ha estat lliurada a l'home: “Tot és vostre, però vosaltres sou de Crist i Crist és de Déu”, afirma l'apòstol Pau.

La Bíblia conta la creació d'una manera poètica, amb un optimisme que contrasta amb les narracions de les religions antigues. A la llum de la fe en el Déu de l'Aliança, el poble d'Israel ens explica d'on ve l'home. “Al principi, Déu creà el cel i la terra...” Aquestes són les primeres paraules de la Bíblia. Déu ho va crear tot “amb la seva paraula”. “Amb el seu alè” va donar vida a l'home, que va formar del fang de la terra. El fang és el símbol de la fragilitat de l'home, i l'alè el símbol de la vida. “Els creà home i dona, a la seva imatge i semblança”, car l'home i la dona són amos de tot l'univers en la mesura que són imatges de Déu; és a dir, governen el món amb intel·ligència i amor.

La Bíblia i la ciència proposen dues perspectives del món i dels homes. La Bíblia s'interessa en el perquè de les coses. La ciència es pregunta sobre el com. Són dues perspectives diferents però complementàries, fins i tot convergents. La Bíblia revela als homes el sentit de la seva existència per tal d'orientar la vida del creient.

L'home col·labora en la creació de Déu. Descobreix les riqueses amagades de la creació, inventa i troba constantment noves possibilitats latents en aquest univers que Déu li ha confiat. En això és imatge del seu Creador. Però l'home, es pot permetre de fer tot allò de què és capaç? D'aquesta qüestió neix la moral. La inventiva de l'home ha de regir-se per la llei de l'amor que rep de Déu.

L'autor del Gènesi parla del pecat original. El paradís representa la felicitat inicial que Déu ha donat a Adam i Eva. Tot els és ofert. Poden menjar del fruit de tots els arbres, menys de “l'arbre del coneixement del bé i del mal”. Aquí hi ha el seu límit. L'home no és l'origen ni d'ell mateix ni de la seva consciència moral. No és ell qui decideix sobiranament sobre el bé i el mal, però vol ser com Déu, i per això se serveix del fruit de l'arbre que Déu s'havia reservat. Actua contra Déu i escull comportar-se sense Déu. Mitjançant el baptisme el cristià reneix a la vida nova en el Crist. És deslliurat del pecat original, perquè l'habita l'Esperit de Déu, que el fa viure de l'amor mateix de Déu. ■

V

Agustí Codinach

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana recollim la **commemoració ecumènica dels màrtirs del segle XXI**, coneixem les últimes **novetats de la Sagrada Família**, assistim a l'ordenació de tres **diaques a Barcelona** i recordem l'abat emèrit de **Montserrat Sebastià Bardolet**

La Sagrada Família ja ha anunciat els actes commemoratius de l'Any Gaudí. Entre les més de 60 activitats que s'han preparat, destaquen la missa solemne amb motiu del centenari de la mort de l'arquitecte i la benedicció i inauguració de la torre de Jesucrist.

Una celebració ecumènica
recorda els màrtirs del segle XXI

Lleó XIV: “De vegades, a la nostra vida, les llàgrimes són les ulleres per veure Jesús”

ÁNGELES CONDE
Ciutat del Vaticà

El 2023 el papa Francesc va instituir la Comissió de Nous Màrtirs i Testimonis de la fe i la va inserir en el Dicasteri de les Causes dels Sants. L'objectiu d'aquest organisme, format per 11 membres —entre laics, sacerdots, religiosos i religioses— era el de recollir i estudiar les vides d'aquells que van ser assassinats pel simple fet de ser cristians. Va demanar que s'analitzessin els casos des de principis dels anys 2000. Francesc va pensar que aquesta Comissió anés elaborant una llista especialment de cara al Jubileu de l'any

2025. L'existència d'aquesta Comissió entronca directament amb el Jubileu de l'any 2000, per al qual Joan Pau II també va designar un grup d'experts el 1996 amb la missió d'examinar els casos de màrtirs moderns, és a dir, aquells assassinats al llarg del segle XX. Al Gran Jubileu del 2000, el papa Wojtyła va rebre d'aquesta Comissió una llista de 13.400 exemples de vida de fidels cristians morts a partir de l'1 de gener del 1900.

Des del principi del seu pontificat, Francesc no deixava de repetir que avui dia hi ha més màrtirs cristians que en els primers segles del cristianisme. La Comissió actual, aquest setembre, ha presentat una llista amb 1.624 noms d'homes, dones i nens assassinats per odi a la fe. No tots els que s'hi recullen han pujat als altars, però, segons l'anàlisi d'aquest grup especialitzat, tots ells van patir la violència a la seva carn únicament per seguir Jesucrist.

Com va fer Joan Pau II al Colosseu l'any 2000 amb la memòria dels màrtirs del segle XX, també Lleó XIV va honorar la memòria dels màrtirs del segle XXI amb una celebració ecumènica, aquest cop, a la basílica de Sant Pau Extramurs. Ho va fer a més en la festa de l'Exaltació de la Santa Creu, dia que també va coincidir amb el seu 70è aniversari.

Es va tractar d'una celebració ecumènica que va evocar precisament

“l'ecumenisme de la sang” tants cops esmentat pel papa Francesc. Així, van participar representants i delegats d'altres Esglésies i confessions cristianes, inclòs un del patriarcat ortodox rus. En l'homilia amb motiu d'aquesta commemoració, el papa Lleó XIV va recordar algun d'aquests nous màrtirs, tant catòlics com no catòlics, que van lliurar la vida per la causa de l'Evangeli. Per al Pontífex, el martiri d'aquests cristians, tot i que pugui semblar una derrota si es mira amb ulls mundans, és en realitat una esperança perquè “continua difonent l'Evangeli en un món marcat per l'odi, la violència i la guerra”. “És una esperança plena d'immortalitat, perquè, tot i que van ser assassinats en el cos, ningú no podrà apagar la seva veu ni esborrar l'amor que van donar; és una esperança plena d'immortalitat, perquè el seu testimoni resta com a profecia de la victòria sobre el mal”, va afegir.

LLEÓ XIV

“Tot i que van ser assassinats en el cos, ningú no podrà apagar la seva veu ni esborrar l'amor que van donar”

ESGLÉSIA EN SORTIDA

La pau comença en cadascú

Un moment de la celebració ecumènica el 14 de setembre passat.

La Comissió de moment no publicarà una llista completa amb tots els noms “fins que no sigui prudent”, segons van explicar els seus membres en roda de premsa al Vaticà. Qui sap si el periodista James Foley es troba en aquest elenc. Fa dotze anys, el seu assassinat televisat a mans de membres de l'Estat Islàmic va causar una enorme commoció mundial. Va ser decapitat davant de les càmeres i el vídeo va ser fet públic pels jihadistes. Abans de la seva execució, durant gairebé dos anys de captiveri, va patir tortures i vexacions en mans dels terroristes. El seu crim és que era nord-americà, cristià i periodista documentant la guerra civil siriana. Fa pocs dies, la seva mare, Diane, va explicar a la basílica de Sant Pere la història d'en James, un home que havia trobat la seva raó veritable per viure prestant la seva veu als qui no en tenen. La Diane va explicar davant del papa Lleó XIV que el seu fill havia

madurat una gran fe, sobretot, després d'un primer segrest en el qual el res del Rosari el va sostenir en la dificultat. Anys després, la Diane es va reunir amb un dels botxins del James a qui els Estats Units havia capturat i portat al seu territori per ser jutjat. Segons va relatar la dona, la companyia de Jesús i de Maria la van sostenir a cada pas del camí. El testimoni de la Diane es va poder escoltar durant la Vetlla amb motiu del Jubileu de la Consolació. El Papa va presidir aquesta celebració carregada d'emoció i record cap a qui no té més llàgrimes per vessar. “De vegades, a la nostra vida, les llàgrimes són les ulleres per veure Jesús. Hi ha un moment a la nostra vida en el qual només les llàgrimes ens preparen per veure Jesús”, va dir Lleó XIV. També va recordar que “tot el dolor es pot transformar amb la gràcia de Jesucrist” i que “en els moments de foscor, tot i contra tota evidència, Déu no ens deixa sols”. ■

Hi ha dies, i no són pocs, que en obrir els ulls un ja comença a sentir el desencís o la decepció pel món que hem creat, per tot allò que provoca patiment, dolor i manca de llibertat en tants indrets i, sobretot, en tantes persones.

Aquest estiu, a més de les guerres i conflictes oberts en tants llocs de la terra on pateixen persones amb històries, amb vides concretes, hem pogut ser testimonis dels efectes que té el canvi climàtic, un cop més. I també de la irresponsabilitat de tantes persones que ocupen llocs de responsabilitat; càrrecs amb missatges poc motivadors i menys esperançadors.

En aquest context, el papa Lleó XIV feia un recordatori als periodistes, però també a totes les persones que ens considerem cristianes i seguidors de Jesús i del seu evangeli, portadores de bona notícia i testimonis de l'amor de Deu, ara i aquí.

Deia: “La pau comença per cadascun de nosaltres, per la manera com mirem els altres, escoltem els altres, parlem als altres; i, en aquest sentit, la manera com comuniquem té una importància fonamental; hem de dir ‘no a la guerra’... hem de rebutjar el paradigma de la guerra.” Sento que tots hem de fer nostres aquestes paraules, portar-les a la nostra vida personal i professional, deixant petjada. Establint petits espais de pau fem possible un món en pau en el nostre petit entorn. La pau genera esperança i totes dues ens ofereixen una mirada més amable del món i de les persones que l'habitarem. I, si més no, potser això sí que ho podem fer.

ESTHER BORREGO
Trebballadora social

Ja es coneixen les més de 60 activitats que commemoraran el centenari de la mort de Gaudí

La Sagrada Família presenta un calendari de l'Any Gaudí marcat per la inauguració de la Torre de Jesucrist

D'esquerra a dreta: Jordi Faulí, Esteve Camps i Xavier Martínez, a la roda de premsa del 18 de setembre.

MACIÀ GRAU

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

El 2026 serà un any històric per a la Sagrada Família, marcat per la celebració de l'Any Gaudí i per la inauguració de la Torre de Jesucrist. Per explicar com es commemorarà el centenari de la mort d'Antoni Gaudí, el 18 de setembre passat els principals responsables

de la basílica —Esteve Camps, president delegat de la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada Família; Xavier Martínez, director general del Patronat; i Jordi Faulí, arquitecte director— van oferir la roda de premsa anual que se celebra en el marc de les Jornades de Portes Obertes amb motiu de la Mare de Déu de la Mercè.

Sota el lema “El somni d'un geni”, s'han preparat més de 60 activitats que formaran part de l'Any Gaudí, de-

clarat Esdeveniment d'Especial Interès Públic per la Generalitat i el Govern espanyol. “L'objectiu és difondre la figura de Gaudí des d'una perspectiva artística, científica i acadèmica, i fer-ne partícip la ciutadania”, va destacar Esteve Camps.

El calendari complet es pot consultar a la pàgina web sagradafamilia2026.org, i tindrà el seu punt àlgid el 10 de juny del 2026, dia exacte del centenari de la mort de l'arquitecte,

amb una missa solemne. Aquell dia, la Torre de Jesucrist ja es podrà contemplar acabada i sense bastides, tot i que la data exacta de la seva inauguració encara no s'ha confirmat.

INVITACIÓ AL PAPA LLEÓ XIV

Un dels motius pels quals encara no es coneix el dia definitiu de la inauguració (que tot apunta que serà al juny) és la possible visita del papa Lleó XIV al temple. Tal com va explicar Camps, el Vaticà ja ha rebut la invitació perquè el Pontífex presideixi l'acte, però al tancament d'aquesta edició la Santa Seu encara no havia donat cap resposta.

La torre de Jesucrist ja arriba als 155 metres dels 172,5 previstos quan estigui acabada. Segons va detallar Jordi Faulí, el terminal ja està llest i "tot està a punt per col·locar-hi la creu, que arribarà d'Alemanya en peces". La previsió és començar al mes d'octubre amb el braç inferior, abans de muntar el nucli i el braç superior, que a l'interior contindrà una imatge de l'Anyell envoltat per raigs daurats. Tot i així, els visitants no podran accedir al mirador fins al 2027, ja que l'interior de la torre encara no estarà enllestit ni se n'ha definit el sistema de visites.

LA CAPELLA DE L'ASSUMPTA I L'ESTUDI DE GAUDÍ

A banda de la torre central, un dels elements que més interès van despertar entre els periodistes va ser la capella de l'Assumpta, una de les darreres incorporacions de Gaudí, dissenyada el 1925. "Gaudí va voler incloure aquesta capella per tenir un espai petit de culte dedicat a la Mare de Déu", va recordar Faulí.

Situada al centre del claustre, damunt del carrer Provença —ocupació reconeguda el 2019 en la modificació del Pla General—, la capella es construirà a partir de dos plànols originals de l'arquitecte. Tindrà una doble cúpula, interior i exterior, i estarà coberta per un mantell sostingut per quatre àngels de l'escultora Teresa Riba.

"Ja hem construït els trams de claustre adjacents, que s'uneixen amb la sagristia ja acabada, i esperem que el juliol de l'any vinent estigui finalitzada, encara amb bastides", va explicar Faulí. A l'interior hi destacarà un conjunt escultòric de les noccs de Canà, que els periodistes van poder veure durant la visita a les cobertes, situades a 54 m d'altura.

En paral·lel, també s'ha iniciat la reconstrucció de l'estudi de Gaudí, destruït el 1936 en un incendi. Es restaurarà tant l'estudi com l'edicle, i es reproduirà la coberta de fusta, així com l'espai de treball i el dormitori de l'arquitecte.

Pel que fa a la façana de la Glòria, les obres continuen a bon ritme: ja hi ha bastides i s'està construint una galeria que permetrà aixecar, a finals d'aquest any, un prototip dels campanars a escala real, de 10 metres d'alçada. Aquesta façana es convertirà en l'accés principal a la basílica des del carrer Mallorca.

ELS ACTES DEL CENTENARI: DE L'INICI DE CURS DE L'AUSP A LA IL·LUMINACIÓ DE NADAL

Entre els actes que formaran part de l'Any Gaudí, destaquen l'obertura del curs acadèmic de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, amb missa i lliçó inaugural de Jordi Faulí, el 14 d'octubre; la commemoració del centenari de la torre de Sant Bernabé, l'única que Gaudí va veure acabada amb la seva il·luminació i lectura d'un manifest, el 30 de novembre; el concert especial de l'Orfeó Català i missa solemne en record dels 144 anys de la col·locació de la primera pedra, el 19 de març del 2026; i la il·luminació de la façana del Naixement, el desembre del 2026, que significarà la cloenda de l'Any Gaudí.

A tot això, s'afegiran totes les altres activitats culturals, acadèmiques i divulgatives, exposicions per la ciutat i fins i tot l'acollida de la presentació dels equips del Tour de França 2026.

En aquest sentit, Xavier Martínez va subratllar que tots aquests actes es finançaran amb donatius d'empreses col·laboradores, sense utilitzar el pressupost ordinari, ja que els recursos propis s'han de destinar a la construcció del temple. També va destacar l'èxit de les Jornades de Portes Obertes d'aquest any, amb 20.000 entrades gratuïtes assignades entre les gairebé 100.000 sol·licituds, i va anunciar l'ampliació del Fons d'Acció Social, que triplicarà el seu impacte amb cinc milions d'euros addicionals.

UNA DÈCADA DECISIVA

Amb aquest calendari, la Sagrada Família afronta un Any Gaudí irreplicable, que projectarà Barcelona al món i marcarà la culminació d'algunes de les darreres grans fites del temple. Tal

ESTEVE CAMPS

"L'objectiu és difondre la figura de Gaudí des d'una perspectiva artística, científica i acadèmica, i fer-ne partícip la ciutadania"

JORDI FAULÍ

"El terminal de la torre de Jesús ja està llest i tot està a punt per col·locar-hi la creu"

com han reiterat els responsables del projecte, la finalització de la basílica podria ser una realitat en els pròxims deu anys, gràcies a la recuperació del nombre de visitants. Sense anar més lluny, l'any passat fins a 4,9 milions de persones van visitar la Sagrada Família, una xifra que ja és difícil de superar a causa de les limitacions de l'aforament. ■

El conjunt escultòric de les bodes de Canà, que formarà part de la capella de l'Assumpta.

El cardenal Joan Josep Omella va ordenar Antoni Barenys, Eduard Mata i Joan Xipell

Tres nous diaques per a l'Església de Barcelona

Agustí Codinach

Els nous diaques amb els bisbes de Barcelona i els rectors del Seminari i de la Sagrada Família.

SÍLVIA MUÑOZ
Barcelona

La basílica de la Sagrada Família va acollir diumenge 14 de setembre l'ordenació diaconal dels joves Antoni Barenys, Eduard Mata i Joan Xipell. La cerimònia va ser presidida pel cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, i concelebrada pels seus bisbes auxiliars, Mons. David Abadías i Mons. Javier Vilanova.

En l'homília, el cardenal Omella es va dirigir als nous diaques recordant-los que seran "servidors de la comunitat per sempre". "La vostra ordenació diaconal és un camí per rebre posteriorment l'ordenació sacerdotal, però no oblideu que, rebent l'orde presbiteral o, fins i tot l'episcopal, continuareu sent diaques, servidors de la comunitat per sempre", va comentar.

Davant de les més de 1.200 persones que van omplir el temple, el prelat barceloní va demanar als nous diaques que aprenguin "a caminar cap al sacerdoci vivint plenament el ministeri diaconal, aquell preciós ministeri de caritat". "No és un simple pas en el camí cap al sacerdoci. És més aviat el fonament de la vostra consagració a Crist Servent, qui us farà, si Déu vol, pastors segons el seu cor", va apuntar el cardenal Omella. L'arquebisbe

de Barcelona els va dir que no deixin "de contemplar diàriament amb gran tendresa el crucificat". "La creu es pot perdre i embrutar, però que no es perdi ni s'embruti dins del vostre cor." "En Ell trobareu la força d'estimar i servir en tot el Senyor i els germans", va asseverar.

El cardenal Omella va explicar que havia felicitat personalment el papa Lleó XIV pel seu 70è aniversari. Aprofitant l'avinentsa, el prelat barceloní li havia comentat que aquell diumenge celebrava l'ordenació de tres diaques i que feia un mes i mig havia ordenat sis diaques i sis preveres més. "Felicitats de la meua part als diaques i aquests joves sacerdots que es van ordenar el mes de juliol", li va traslladar el Papa.

CONEIXEM ELS NOUS DIAQUES

Antoni Barenys és de la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona. Va sentir la crida del Senyor en fer de monitor a l'esplai, donar catequesi als nens i nenes i veure el testimoni dels seminaristes. Afronta el pas al diaconat amb "molta il·lusió". "Aquest moment de donar la vida a Déu i consagrar la vida sencera al Senyor amb l'emoció d'aquestes promeses; del celibat i l'obediència al bisbe, d'entrega completa a l'Església i a Déu per fer la seva voluntat", ha comentat.

Eduard Mata, de la parròquia de la Mare de Déu de Betlem, ha explicat que va sentir la crida a partir de la meitat de carrera de Farmàcia. "Va ser difícil perquè em quedava per fer la meitat de la carrera i es va fer molt llarg", ha apuntat. Ara bé, ha agraït que el Senyor el cridés a poc a poc "per discernir-ho millor". Mata també ha apuntat que l'adoració al Santíssim i la figura sacerdotal, entre d'altres, el va ajudar molt a l'hora de fer el pas. Mata ha destacat que valora molt el

diaconat, el primer grau del sagrament de l'orde. Alhora també ha remarcat que per a ell el diaconat serà "ajudar la gent que ho demana".

Joan Xipell, de la parròquia de Sant Mateu de la Guineueta, ha explicat que la seva vocació neix arran de col·laborar amb tasques de reforç escolar i a persones vulnerables del barri. També ha afegit que "veure la feina dels mossens va ser un gran exemple". Xipell ha destacat que el diaconat és un "pas definitiu i important". "Fas unes promeses que mantindràs tota la vida", ha recordat. Xipell ha apuntat que per a ell representa "poder fer present Déu enmig del món, un món que el necessita molt, i és un regal de Déu i de l'Església". També ha afegit que "és una responsabilitat a ser fidel a aquesta crida de Déu". ■

"El ministeri diaconal no és un simple pas en el camí cap al sacerdoci. És més aviat el fonament de la vostra consagració a Crist Servent, qui us farà, si Déu vol, pastors segons el seu cor"

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de

veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Fanecaes, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

SLABBINCK

FULGOR SERVICE

Sebastià Bardolet, abat emèrit de Montserrat

Dr. Guillermo SIMÓN-CASTELLVÍ

El 16 de febrer del 2025 l'abat emèrit Bardolet va rebre el diploma de Membre d'Honor de l'Institut Medicofarmacèutic de Catalunya.

JOSEP MIQUEL BAUSSET
Monjo de Montserrat

L'abat Sebastià Bardolet, un home humil i senzill, ens va deixar dimarts 16 de setembre, per passar a la casa del Pare. Nascut a Torelló el 23 de març del 1934, Josep Bardolet (nom civil), que era el més petit de vuit germans, va formar part de l'Escolania de Montserrat del 1943 al 1948. En sortir de Montserrat tornà al seu poble i va acabar el batxillerat al col·legi Sant Miquel dels Sants de Vic. Malgrat haver aprovat (el que en aquell temps s'anomenava) l'examen d'estat, decidí entrar al monestir per ser monjo. Així, inicià el noviciat l'1 d'agost del 1953, va fer la professió

temporal un any després, el 6 d'agost del 1954 i la solemne, el 15 d'agost del 1957 i va ser ordenat prevere el 24 de setembre del 1960, després d'haver fet els estudis de Filosofia i de Teologia a Montserrat mateix.

Del 1961 al 1964 va fer estudis musicals a Roma, on va obtenir el títol de mestre en cant gregorià i musicologia i, per això, va ser nomenat director del cor dels monjos. De l'any 1964 al 1968 va ser professor de l'Escolania i del 1968 al 1977, en fou el prefecte. També va ser secretari de l'abat Cassià Just, que el 1978 el nomenà prior de la comunitat, càrrec que ocupà fins al 27 de febrer del 1989, quan la comunitat el va elegir, d'una manera lliure i democràtica, abat de Montserrat. La benedicció abacial (presidida pel cardenal Narcís Jubany) va tenir lloc l'1 d'abril d'aquell mateix any.

Home senzill, amb el seu somriure tan característic, l'abat Sebastià, que no era gaire amic de soldeus i de mitres, sí que utilitzava un bàcul de fusta amb marqueteria, per recordar el seu pare, que va ser fuster.

Durant els seus onze anys de servei abacial, impulsà el III Congrés Litúrgic de Montserrat, el 1990, presidí els actes del IV centenari de la dedicació de

la basílica de Montserrat, el 1992, promogué les obres de restauració de la basílica (1991-1996), la restauració de la Santa Cova, després dels incendis del 1994 o el cinquantenari de l'entronització de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat, el 1997. A més, l'abat Bardolet va participar d'una manera decisiva en el Concili Provincial Tarraconense, que tingué lloc del gener de 1995 al juny del mateix any. També creà la Fundació Abadia de Montserrat 2025, per tal de preparar el Mil·lenari de la fundació del nostre monestir.

Durant la seva participació en el Concili Provincial Tarraconense, es va fer molt famosa entre els participants d'aquesta assemblea de l'Església catalana, l'expressió "el calaix de l'abat", ja que davant les propostes més agosarades, l'abat Bardolet va recomanar als qui les proposaven, guardar en un "calaix" tot el que el Vaticà (amb el papa Joan Pau II al capdavant) consideraria massa heterodox en relació amb la doctrina "oficial".

El 2014, a l'homilia amb motiu dels 25 anys de la seva benedicció abacial, el P. Sebastià, amb paraules pausades, reflexibles i profundes, deia que si va acceptar aquest servei de guiatge dels monjos, "va ser únicament perquè la comunitat m'ho demanava i negar-m'hi" hauria estat "com girar l'esquena a la voluntat de Déu, que a través de la comunitat em demanava aquest servei". I per això va elegir com a lema del seu abadiat les paraules del Parnostre: "Faci's la vostra voluntat", que portava gravades a l'anell abacial.

El P. Sebastià ens recordava que "la missió de l'abat de Montserrat és gràcia, però també és pes, responsabilitat i dificultat" i donava gràcies a Déu perquè havia après "a ser obedient i humil".

L'abat Sebastià, que sempre va estimar la comunitat "tal com és", ha estat "l'administrador bo i fidel" de què ens parla Jesús a l'Evangeli i per això donem gràcies a Déu pel seu servei (de tants anys a Montserrat), primer com a escolà, després com a monjo i finalment com a abat i fins avui, com a abat emèrit. ■

Ens recordava que la missió de l'abat de Montserrat és gràcia, però també és pes, responsabilitat i dificultat

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Èxit de la 1a Trobada diocesana de Missions

La delegada de Missions del bisbat de Sant Feliu de Llobregat, la Gna. Gràcia Navarro, fa un balanç molt positiu de la celebració de la primera Trobada Diocesana Missionera que s'ha fet recentment a la Casa de l'Església, i on va assistir mig centenar de persones, entre missioners i familiars.

TORTOSA

Presentació del llibre "El Retaule Major de Santa Maria de l'Estrella"

Divendres 12 de setembre, al migdia, ha tingut lloc a l'altar major de la catedral de Santa Maria de Tortosa, la presentació del llibre *El Retaule Major de Santa Maria de l'Estrella*. Catedral de Tortosa, obra de Mn. Josep Alanyà i Roig, canonge arxiver i director de l'Arxiu Històric Diocesà.

LLEIDA

Missa amb la comunitat colombiana

El bisbe de Lleida, Daniel Palau, va presidir el dissabte 13 de setembre una eucaristia a Soses amb la comunitat colombiana que ve a treballar a la campanya de la fruita i que s'allotgen durant l'estiu en aquest municipi, Seròs i Utxesa. El rector de la parròquia de Soses, mossèn Casildo Rodríguez, també és colombià i s'encarrega d'acompanyar espiritualment aquesta comunitat.

SOLSONA

Festa Major de Cardona presidida pel bisbe

El dilluns dia 15 de setembre, la parròquia de Cardona va celebrar l'ofici de Festa Major dedicat a la Mare de Déu del Patrocini. El bisbe Francesc Conesa va presidir l'eucaristia solemne, acompanyat dels capellans de Cardona, Mn. Bernat i Mn. Antoni, i d'altres mossens vinguts de fora. La Coral Cardonina va acompanyar amb els seus cants i, en finalitzar, l'Àliga de Cardona va ballar dins el temple. La celebració va acabar amb la veneració a la imatge de la Mare de Déu.

VIC

La taula de la Pentecosta i el seu marc tornen a la catedral de Vic després de la seva restauració

Fins a l'octubre del 2017, es podia veure a la capella de l'Esperit Sant de la catedral de Sant Pere de Vic una taula pintada emmarcada que representava l'escena de la Pentecosta. Aquesta taula i el seu marc daten de principis del segle XVII, i el seu valor resideix en el fet de ser una de les poques obres d'aquesta època que s'han conservat. Aquest setembre, el marc ha estat retornat a la catedral de Vic i s'ha pogut muntar de nou tot el conjunt.

TARRAGONA

Falset recorda la vida de santa Càndia

Falset celebra anualment la festa en honor de santa Càndia, una jove màrtir romana les relíquies de la qual es veneren a la parròquia de Santa Maria des de l'any 1774. L'any passat, amb motiu del 250è aniversari de l'arribada d'aquestes relíquies, es va portar a escena per primera vegada la representació *Els vitralls de santa Càndia*. Enguany, com a clausura de les festes en honor de santa Càndia, s'han portat a terme dues noves representacions d'aquesta obra.

GIRONA

Inici del curs pastoral i jurament dels nous càrrecs parroquials i diocesans

La seu de la Cúria diocesana va acollir, el 15 de setembre, l'inici del curs pastoral, presidit pel bisbe, i amb la presència dels nous rectors, nomenats en les darreres setmanes. Fra Octavi va exhortar-los a ser "homes de fe, de pregària, feliços de creure i acollidors amb els qui truquen a la porta".

URGELL

La festa de la Mare de Déu de l'Horta, a Ivars d'Urgell, compleix 40 anys

La 40ena Festa de la Mare de Déu de l'Horta s'ha celebrat, el diumenge 7 de setembre, a l'ermita d'Ivars d'Urgell, amb una missa solemne a l'exterior del santuari, oficiada pel nou rector de la parròquia, Mn. Ricard Barba, i amb l'acompanyament musical de la Coral de Castellserà. Mn. Barba va presentar als fidels Josefina Riera, verge consagrada pertanyent al bisbat d'Urgell, que des d'ara ajudarà en les tasques parroquials.

TERRASSA

El Seminari de Terrassa inicia el curs amb 20 seminaristes

Enguany s'incorporen quatre nous seminaristes procedents de Sabadell, Cerdanyola, Sant Cugat i Vallldoreix. En total, seran 20 seminaristes. Els dies 11, 12 i 13 de setembre van tenir lloc les convivències d'inici de curs al Casal de la Visi-tació, a Can Xammar, a l'Ametlla del Vallès. El bisbe Salvador Cristau els va acompanyar. Foren tres dies de convivència, de recés, d'organització del nou curs i de formació.

Cinc joves expressen en un pòdcast l'experiència de conviure 24 hores amb les monges que custodien el santuari

PUJAREM DALT DEL CIM... DEL PUIGGRACIÓS

JOAN ANDREU PARRA

Fotos: Berta Dòria

Pujarem dalt del cim”, “El silenci”, “Ora et labora” i “La transfiguració”, són els títols dels quatre capítols que configuren el pòdcast que el programa “Al Fons a l'Esquerra” va dedicar el desembre del 2024 a l'experiència de pujar i conviure 24 hores amb les dues monges benedictines que en aquell moment custodiaven el santuari de Puiggraciós. Són 136 minuts d'una ràdio fresca, lluminosa, expectant que ja han rebut diversos reconeixements a l'equip de cinc joves de l'emissora municipal de la Garriga, Ràdio Silenci, com ara el millor pòdcast de proximitat als IV Premis Sonor 2025 i també finalista als 25ens Premis Ràdio Associació de Catalunya.

El programa neix, de fet, d'una crisi creativa en què l'equip es planteja anar més enllà de l'esquema habitual de gravar entrevistes en estudi i sortir a explorar món per mostrar realitats de l'entorn no prou conegudes. “Volíem aprofundir en els temes i viure'ls més en pròpia pell. L'any passat feia 50 anys de l'arribada de les monges provinents del monestir de Sant Pere de les Puel·les a Puiggraciós i es van combinar la nostra vocació de fer divulgació i d'acostar el patrimoni, el fet que les religioses tenen hostatgeria per poder fer-hi estada i conviure amb elles 24 hores, un temps suficient per cuidar el producte final. Va ser una experiència molt enriquidora”, relata Laura Garriga, comunicadora audiovisual i activista cultural.

No en va, Puiggraciós “és un referent espiritual i popular per als que som de la Garriga. Molts ja hi havíem pujat, però no havíem fet aquesta experiència immersiva. La premissa era cinc joves amb dues monges grans, a veure què passa”, apunta Carles Riba, polític, advocat i, com la seva companya Laura, compromès en les festes populars, en la recuperació de manifestacions folklòriques, participant en colles com el ball de gitanes de la Garriga...

El silenci, precisament el nom de l'emissora local, ha estat una descoberta en aquest itinerari: “Això de fer els àpats en silenci, gairebé ens agafa una angina de pit”, fa broma Andreu Clapés, treballador social i mestre. “Vam entendre que és un silenci més actiu, en què connectes amb tu mateix i amb el que t'envolta, que apagues la raó... És una pràctica interessant i que necessita temps”, continua. Els cinc joves, seguint el ritme de la regla de sant Benet, van comprovar en persona que allà estaven “connectant i no pas desconectant, com ens van repetir per activa i per passiva la Maria Teresa Botey i la Roser Caminal”, observa Riba.

FREC A FREC AMB LES MONGES

Als joves de “Al Fons a l'Esquerra”, que ara tenen el nou programa “Pensió completa” els dilluns cada quinze dies a Ràdio Silenci, el cristianisme els resulta proper per cultura i tradició familiar, però n'estaven distanciats. “Estàvem a l'expectativa i la idea, a l'inici, era anar a plasmar l'estranyesa”, confessa Riba. “Anava bastant a cegues en relació amb què ens esperàvem de les monges. No havia tingut mai una relació tan pròxima amb un convent o un san-

tuari i la vida comunitària. Ha estat sorprenent, revelador fins i tot, veure com funcionen i per què fan així les coses”, afirma Clapés. “Vam sortir posant èmfasi en els punts d'encontre, tot i que hi havia punts diferencials. Amb elles vam poder parlar de la vida accelerada que portem, de la importància del silenci, la vida en comunitat, l'anticapitalisme, les lluites socials, les guerres, la consciència climàtica, l'estima a la terra i al propi país. Tot i semblar que estaven a la muntanya i aïllades, el cert és que estaven molt connectades a la realitat”,

confirma Garriga.

De fet, estan recomanant a gent propera i joves en recerca “que es deixin sorprendre per Puiggraciós. És un lloc transformador, aquest i altres són espais de riquesa, també per l'entorn que els acompanya. De fet, elles conviden els joves a pujar-hi, volen escoltar-los. És un espai còmode, on vam poder explicar com ens trobàvem, sense sentir-nos jutjats i sense jutjar-les a elles, vam trobar aquesta harmonia des de l'honestat de qui és un i l'altre”, subratlla Garriga. “Puiggraciós és un lloc molt

místic, al costat dels cingles de Bertí. És un escenari on als que tenen set d'espiritualitat els poden passar coses reveladores”, rebla Riba.

A banda de les dues religioses, hi ha una conversa molt reveladora sobre els abusos sexuals a l'Església amb el capellà del santuari i provincial dels escolapis, Jordi Vilà Font: “L'objectiu no era dinamitar res, però teníem ganes de posar sobre la taula temes importants que ens inquietaven com a joves: la gestió dels abusos, altres temes tabús a l'Església... Discursos com el d'en Jordi

Les germanes Maria Teresa Botey i Roser Caminal amb dos dels joves hostes.

*L'equip de Ràdio Silenci va
acompanyar les pregàries
de Puiggraciós.*

trenquen amb el que se sent habitualment”, remarca Riba. “És just posar aquesta visió. Hem passat un procés de distanciament, també amb discrepàncies respecte certs discursos de l'Església, i sentíem que havia de ser present aquest testimoni de gent que és Església i que fa un bon treball”, addueix Garriga.

CARLES RIBA

“La premissa era cinc joves amb dues monges grans, a veure què passa”

LAURA GARRIGA

“Tot i semblar que les monges estaven a la muntanya i aïllades, el cert és que estaven molt connectades a la realitat”

TREBALL INGENT RECONEGUT

El pòdcast està ple d'elements i recursos que acosten l'oient vívidament a l'experiència dels cinc joves Andreu Clapés, Laura Garriga, Eduard Guerra, Carles Riba i Judith Torner. “La feina va ser molt superior al que imaginàvem. Va ser un

procés llarg, feixuc, laboriós i, alhora, enriquidor. Érem cinc persones amb opinions diferents i vam coincidir sovint. Va ajudar-hi molt l'Edgar Colomé al capdavant del suport tècnic”, recorda Garriga.

Els reconeixements que estan arribant al pòdcast estan sent una “sorpresa absoluta”, admet Cla-

El santuari emergeix entre el boscatge.

pés. “Hi ha una certa incredulitat. En aquests premis competeixes amb pòdcasts molt professionals i el nostre era *handmade* absolut. Estem orgullosos del resultat”, sosté Riba. “Veníem esgotats del procés d’editatge. En el moment que ens van trucar dels premis, va ser meravellós. Puiggraciós ens ha aportat més del que esperàvem, tant el santuari com el programa. Ens ha portat moltes alegries”, remarca Garriga. I, pel que fa als oients, molts ho valoren positivament, a altres els resulta més dens... tot i que són quatre episodis ben equilibrats, on hi ha espai també per a l’humor i la lleugeresa, com les mateixes religioses els van proposar.

Precisament, un fruit inesperat del programa és que els tres participants en aquest reportatge han engegat un grup de revisió de vida, que es troben a Puiggraciós, amb les religioses i Jordi Vilà: “Tot i que estàvem desconnectadíssims de l’Església, en baixar de Puiggraciós vam fer-nos conscients del que acabàvem de viure i anant-ho parlant,

pensant en com seguir-hi vinculats, va sortir la proposta de fer un grup de revisió de vida. S’ha de dir que anem al nostre ritme; ha estat un tornar a confiar, un redescobrir l’Església, estem en aquest procés... De fet, el nom del nostre grup de Telegram és *RdV crisi de fe*”, relata Clapés. ■

ANDREU CLAPÉS
“No havia tingut mai una relació tan pròxima amb un convent o un santuari i la vida comunitària. Ha estat sorprenent, revelador fins i tot, veure com funcionen i per què fan així les coses”

ACCÉS AL PÒDCAST

Cadira pujaescales FARRÉ

☎ 93 817 26 81

📞 609 31 45 00

✉ info@farre.es

🌐 www.farre.es

No es pot obviar que la fe es transmet en la família; la relació amb Déu s'aprèn abans de tot, a través dels pares

La família com a subjecte eclesial

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità de Tarragona
i primat

Benvolgudes i benvolguts, “la família és un subjecte eclesial que cal reevangelitzar”. Són paraules de la Dra. Gabriella Gambino, laica, mare de cinc fills, doctora en bioètica i sotssecretària del Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida de la Santa Seu (*Ecclesia*, febrer 2025). I afegia: “La mirada de l'Església i dels pastors sobre la família ha de canviar.”

La família és un sistema de relacions molt estretes i ineludibles, i mentre continuem evangelitzant les persones com a individus, obviant que són subjectes familiars amb vincles antropològics molt forts, seguirem fent un treball parcial i relatiu. Un jove no és tan sols un jove que cal etiquetar i implicar en la pastoral

juvenil. És un noi o una noia que creix en una família i que viuria amb més equilibri si pogués compartir amb la seva família el que la parròquia o la comunitat eclesial li transmet, i que desitjaria poder veure els seus pares units i asserenats.

Hi ha famílies, que encara avui s'anomenen cristianes, que no saben fer presents en les seves relacions i en la seva vida quotidiana aquells “companys de viatge” del cristià, com afirmava el papa Francesc, és a dir, la pregària diària, els sagraments, el dejuni i la caritat. Molts nens i nenes que avui encara accedeixen a la primera comunió, viuen en famílies en què els pares no estan casats, on no es resa mai ni es va a missa els diumenges. Són aquests mateixos pares els qui troben excessiu el temps de catequesi proposat per la parròquia i cerquen la llei de mínims per a despenjar-se del projecte cristià. La transmissió de la fe no preocupa o interessa la majoria de pares moderns. En canvi, en les famílies en les quals la fe és un factor educatiu central, fins i tot el

testimoni dels pares per si mateix pot ser determinant en la transmissió de la fe als fills.

No es pot obviar que la fe es transmet en la família; la relació amb Déu s'aprèn abans de tot, a través dels pares. Si tantes famílies viuen com si Déu no existís, sense sagraments, sense saber transmetre els fonaments de la fe i d'una vida viscuda amb Crist, com poden saber els seus fills que són cridats per Déu a una vocació? Com poden desitjar la gràcia del sagrament del matrimoni si no tenen davant dels seus ulls l'experiència d'un matrimoni cristià? Ni tan sols poden saber que existeix aquesta gràcia, ni comprendre la diferència entre una mera convivència i compartir un projecte d'amor familiar construït sobre la roca d'un sagrament. El mateix passa amb els altres valors humans i cristians.

Urgeix, per tant, que tot projecte evangelitzador, de primer anunci, de catecumenat, de catequesi..., compti a donar suport i acompanyar la família en les seves múltiples i variades situacions. ■

Els cristians som urgits
a mirar tota realitat del nostre món
a la llum de Crist

La pau, signe d'esperança

ROMÀ CASANOVA
Bisbe de Vic

No hem d'oblidar que som de ple en el Jubileu del 2025 i que el missatge central d'aquest Any Sant és l'esperança. El Sant Pare Francesc en *Spes non confudit*, la butlla de convocatòria del jubileu, ens demanava d'obrir els ulls als signes dels temps i veure com ens fan descobrir signes d'esperança enmig nostre. En concret, el Papa posava com a primer signe d'esperança la pau. Hem recorregut vuit mesos de l'any jubilar i la pau és lluny de ser una realitat en el nostre món. Les armes no callen i la mort s'estén en aquells llocs on impera la guerra. Ens colpeixen per la seva proximitat els conflictes bèl·lics a Ucraïna i a Terra Santa; sense oblidar altres llocs, com el Congo i diversos països del món.

La pau com a signe d'esperança no sembla pas ser present del tot

entre nosaltres. Però sí que tots podem, individualment i grupalment, ser signes d'esperança si de debò ens creiem el que ensenyà Jesús en el Sermó de la Muntanya: "Feliços els qui posen pau, Déu els reconeixerà com a fills" (Mt 5,9). El Sant Pare Lleó, des del primer moment en què iniciava el seu ministeri petrí, ens ha encomanat de viure aquesta benaurança. Ho va fer aportant al món la pau del Ressuscitat, amb la seva salutació: "Pau a vosaltres" (Jn 20,19). De fet, la pau és un do messiànic. Jesús comunica la pau a qui acull la vida nova que brota de la seva mort i resurrecció. El Messies que ha passat pel sofriment i la mort és causa de vida i de pau.

"Pau desarmada i desarmant" és l'expressió que Lleó XIV ha fet servir en moltes ocasions. Solament pot desarmar el qui no té armes ni utilitza la violència per expressar les seves idees o solucionar els seus problemes. La polarització, que divideix la societat mirant l'altre, el qui pensa diferent, com un enemic, no és pas una actitud que propiciï la pau. Els cristians som urgits a mirar tota rea-

litat del nostre món a la llum de Crist. Ell ens ha incorporat a la vida nova que brota de la seva Pasqua. Com he dit, el primer do de la Pasqua és la pau. Jesús ha reconciliat, al preu de la seva sang, Déu amb la humanitat. Ha fet de tots els pobles de la terra un sol poble. La fraternitat que brota de la creu i resurrecció de Crist abraça tota persona humana, sense cap distinció: tothom té Déu com a Pare, i tots hem estat rentats amb la sang de Jesucrist. L'única mirada possible, doncs, a l'altre, sigui qui sigui, és la de germà.

La pau com a signe d'esperança ens demana, per tant, que treballem en el nostre cor la fraternitat universal. La pregària per la pau és una necessitat sempre, perquè encara no s'ha manifestat gloriósament Jesús, com anhela la nostra esperança. No oblidem la recomanació que ens feia sant Joan Pau II de resar el sant rosari, pregària de pau. El seu ritme afavoreix la pau interior, i la intercessió de Maria, Reina de la Pau, és de gran vàlua, perquè ho pot tot davant el seu Fill. ■

CONSULTORI BÍBLIC

És Jn 6 el reflex d'una homilia palestinenca?

BERNAT FOLCRÀ

Biblista

És molt probable que Jesús pronunciés el discurs del pa de vida inspirant-se en les homilies que es feien cada dissabte a les sinagogues. En temps de Pasqua, al leccionari sinagoga es llegia Gn 3,3, on es parla de l'arbre del paradís i del coneixement del bé i del mal:

“Però del fruit de l'arbre que hi ha al mig del jardí, Déu ha dit: ‘No en mengeu ni el toqueu, sota pena de mort.’”

Aquest text contrasta amb el que trobem a Jn 6,50-51:

“Aquest és el pa que baixa del cel, perquè qui en mengi no mori. Jo soc el pa viu, baixat del cel. Si algú menja d'aquest pa, viurà per sempre; i el pa que jo donaré és la meua carn per la vida del món.”

També Gn 3,22.24 recorda com Déu va expulsar l'home del jardí d'Edèn i va posar-hi querubins amb una espasa flamejant per guardar el camí de l'arbre de la vida. Aquesta decisió divina té la seva antítesi radical en Jn 6,37:

“Tot el que el Pare em dona vindrà a mi, i el qui vingui a mi, no el faré fora.”

Hi ha, doncs, un contrapunt entre el fruit prohibit del Gènesi i el pa de vida de l'Evangeli. El pa eucarístic és com un antídoto del fruit prohibit: cal menjar la carn de Jesús per revertir les conseqüències d'haver menjat aquell fruit que comportà l'expulsió del paradís. Però ara, qui menja aquest pa, no és expulsat, sinó que retroba l'entrada al jardí de l'Edèn i hi accedeix a la vida eterna.

Jesús, parlant a la sinagoga de Cafarnaüm, es va servir de les lectures litúrgiques que s'hi feien per desenvolupar el seu discurs sobre el pa de vida.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Morí el pobre i fou emportat al si d'Abraham. Morí també el ric i fou sepultat

JOSEP RIUS-CAMPS

Tèdleg i biblista

Il·lustració: Glòria Monés

El Còdex Beza conserva encara l'enunciat de la paràbola, mentre que la majoria de manuscrits la introdueixen abruptament. Ens presenta dos individus representatius, dels quals tan sols el segon porta nom: “Cert home ric... cert pobre, de nom Llàtzer.” El ric no porta nom, senyal que la seva existència és insubstancial, malgrat que anés revestit de porpra i banquetegés sumptuosament: “Morí el ric i fou sepultat.” Llàtzer, en canvi, és el protagonista de la paràbola. Se'l menciona quatre vegades pel seu nom: ajagut al portal del ric, emportat pels àngels al si d'Abraham, reposant en el seu si i plenament consolat. El ric, després de mort, porta una espècie de vida ombriva a l'Hades, la regió dels morts, enmig de turments. El contrast no podria ser més evident. Tanmateix, més que remordiment per la manera com ha viscut, completament despreocupat del pobre que jeia al seu portal i volia saciar-se amb les molles que queien de la seva taula, experimenta una certa preocupació

pels seus cinc germans, “no fos cas que també ells no vinguin a parar en aquest lloc del turment”. Abraham li replica: “Tenen Moisès i els Profetes, i que els escoltin!” No n'hi ha prou de tenir la Bíblia a la prestatgeria: cal escoltar-los, com repeteixen sovint els jueus: “¡Escolta, Israel!”, però tampoc nosaltres no en fem gaire cas, malgrat que tinguem un Mestre tan proper com Jesús de Natzaret. La rèplica final que li fa Abraham és d'intensa actualitat: “Si Moisès i els Profetes no escolten, tampoc si un d'entre els morts ressuscités i anés a trobar-los, no el creurien.”

Però nosaltres encara tenim una responsabilitat més gran: un dels nostres, el Fill de l'home, sí que ha ressuscitat d'entre els morts i es deixa veure als qui estan oberts al seu missatge. Però parla amb el llenguatge de l'Esperit, que no s'expressa en cap unitat de mesura d'informació (bit) i que solament se'ns fa entenedor quan sortim de nosaltres mateixos i anem a l'encontre de l'altre. ■

Diumenge XXVI de durant l'any

Lectura primera

Am 6,1a.4-7

*Els vividors seran els primers
en les files dels deportats*

Lectura de la profecia d'Amós

Això diu el Senyor, Déu de l'univers: "Ai dels qui viuen tranquils a Sió, dels qui es creuen segurs al turó de Samaria! S'estiren en llits de marfil, s'aclofen en els seus sofàs, mengen els anyells més tendres i els vedells engreixats a les estables, improvisen al so de l'arpa, creen com David les seves melodies, beuen el vi en grans copes, i s'ungeixen amb els perfums més fins, però no els fa cap pena el desastre de les tribus de Josep. Per això ara seran els primers en les files dels deportats; així s'acabarà l'orgia dels vividors."

Evangelí

Lc 16,19-31

*Et van tocar béns de tota mena, i a
Llàtzer mals, però ara ell ha trobat
consol i tu, sofriments*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç

En aquell temps, Jesús digué als fariseus: "Hi havia un home ric que anava vestit de porpra i de lli finíssim, i cada dia celebrava festes esplèndides. Un pobre que es deia Làtzer s'estava estirat vora el seu

Salm responsorial

145

El Senyor fa justícia als oprimits,
dona pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Lloa el Senyor, ànima meva.

El Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts.
El Senyor estima els justos. *R.*

El Senyor guarda els forasters,
manté les viudes i els orfes,
i capgira els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu, Sió, per tots els se-
gles. *R.*

Al·leluia

*Jesucrist, que és ric, es va fer pobre,
perquè la seva pobresa us enriquis.*

portal amb tot el cos nafrat, esperant satisfer la seva fam amb les engrunes que queien de la taula del ric. Fins i tot venien els gossos a llepar les seves úlceres. El pobre morí, i els àngels el portaren a la falda d'Abraham. El ric també morí i el van sepultar.

Arribat al país dels morts i essent en un lloc de turments, alçà els ulls, veié de lluny Abraham, amb Làtzer a la falda, el cridà i li digué: 'Abraham, pare meu, apiada't de mi i envia Làtzer que mulli amb aigua la punta del seu dit i em refresqui la llengua, perquè sofreixo molt enmig d'aquestes flames.' Abraham li respongué: 'Fill meu, recorda't que en vida et van tocar béns de tota mena, i a Làtzer mals, però ara ell ha trobat consol i tu, sofriments. Pensa també

Lectura segona

1Tm 6,11-16

*Guarda el manament rebut,
fins que es manifestarà el Senyor*

Lectura de la primera carta de sant Pau a Timoteu

Home de Déu, busca de practicar sempre la justícia, la pietat, la fe, l'amor, la paciència, la mansuetud. Lluita en el noble combat de la fe i guanya't la vida eterna. És per obtenir-la que vas ser cridat i vas confessar noblement la fe en presència de molts testimonis. Davant Déu, font de tota vida, i davant Jesucrist, que sota Ponç Pilat donà testimoni amb la seva noble confessió, et recomano que guardis irrepreensible i sense falta el manament rebut, fins que es manifestarà Jesucrist, el nostre Senyor.

Quan serà l'hora, farà aparèixer la seva manifestació aquell qui és de debò feliç i l'únic Sobirà, el Reis dels reis i el Senyor dels senyors, l'únic que té com a pròpia la immortalitat i habita en una llum inaccessible: Cap home no l'ha vist mai, ni és capaç de veure'l. A ell l'honor i el poder per sempre. Amén.

que entre nosaltres i vosaltres hi ha una fossa immensa, tant que si algú volgués passar del lloc on soc jo cap on sou vosaltres, no podria, ni tampoc del vostre lloc al nostre.'

El ric digué: 'Llavors, pare, et prego que l'enviïs a casa meva. Hi tinc encara cinc germans. Que Làtzer els adverteixi, perquè no acabin també en aquest lloc de turments.' Abraham li respongué: 'Ja tenen Moisès i els profetes: que els escoltin.' El ric contestà: 'No, pare meu Abraham, no els escoltaran. Però si anava a trobar-los algú que torna d'entre els morts, sí que es convertiran.' Li diu Abraham: 'Si no fan cas de Moisès i dels profetes, ni que ressuscités algú d'entre els morts no es deixarien convèncer.' ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC C; FERIA I
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 2

Setembre

28. DIUMENGE

XXVI Diumenge de durant l'any, Verd.

Lectures: Amós 6,1a.4-7 / Salm 145 / 1 Timoteu 6,11-16 / Lluc 16,19-31
SANTORAL: beat Francesc Castelló i Aleu, mr.; Llorenç Ruiz i comp. mr.; Simó Rojas, prev.; Venceslau, mr.

29. DILLUNS

Sants Arcàngels Miquel, Gabriel i Rafael, Blanc. Lectures: Daniel 7,9-10.13-14 / Salm 137 / Joan 1,47-51
SANTORAL: Fratern, b.; Gudèlia, rel.

30. DIMARTS

Sant Jeroni, prev. i Dr. de l'Església (MO), Blanc. Lectures: Zacaries 8,20-23 / Salm 86 / Lluc 9,51-56
SANTORAL: Sofia, viuda.

Octubre

1. DIMECRES

Santa Teresa de l'Infant Jesús, vg. i Dra. de l'Església (MO), Blanc. Lec-

tures: Nehemies 2,1-8 / Salm 136 / Lluc 9,57-62
SANTORAL: Remigi, b.

2. DIJOUS

Sants Àngels de la Guarda (MO), Blanc. Lectures: Èxode 23,20-23a / Salm 90 / Mateu 18,1-5.10. A Lleida: *Mare de Déu de l'Acadèmia (S i MO), Blanc*
SANTORAL: beat Berenguer de Peralta, b.; Sadurní, erm.

3. DIVENDRES

Fèria, Verd. O bé, *Sant Francesc de Borja, prev. (ML), Blanc.* Lectures: Baruc 1,15-22 / Salm 78 / Lluc 10,13-16
SANTORAL: Dionís l'Areopagita, b. i mr.; Gerard, ab.

4. DISSABTE

Sant Francesc d'Assís (MO), Blanc. Lectures: Baruc 4,5-12.27-29 / Salm 68 / Lluc 10,17-24
SANTORAL: Àurea, vg.; Petroni, b.

El Sant 3 d'octubre

Francesc de Borja

Nascut a Gandia el 1510, aquest sant, membre de la coneguda família Borja, era net del papa Alexandre VI i fill del duc Joan II de Borja i de Joana d'Aragó. En la seva infància va viure entre dos mons: el de la noblesa i el dels eclesiàstics. Això el portà a estudiar filosofia a Saragossa, i més endavant, va entrar a la cort de Carles V, on es casà amb Elionor de Castro. No va ser fins al 1539, quan, impactat per la mort de l'emperadriu Isabel, va orientar la seva vida cap a la fe. En aquest moment fou nomenat virrei de Catalunya, i va començar a viure amb més intensitat la seva devoció a Barcelona, en contacte amb els dominics, franciscans i jesuïtes. Això el va portar a entrar a la Companyia de Jesús el 1546, després de quedar

vidu. Va estudiar teologia, col·laborà econòmicament amb l'orde i es relacionà directament amb sant Ignasi de Loiola. Ordenat sacerdot el 1551, el 1565 fou elegit tercer general dels jesuïtes. Va destacar pel seu reforç a la disciplina interna, tot i que també participà en afers polítics i eclesiàstics de primer ordre, com la formació de la Lliga Santa, que derrotà els turcs a Lepant (1571). Finalment, el 1572, esgotat per una missió diplomàtica, va morir a Roma. La major part del seu llegat es conserva gràcies a un diari i diverses cartes que va deixar, juntament amb peces de literatura devocional. A més, també se li atribueix un drama litúrgic, que es representà a Gandia durant segles.

MERCÈ
SOLÉ

msoletey@gmail.com

La riquesa de qualsevol mena que ens hem afanyat a reunir no ens condueix al Pare, ni als germans ni al Regne de Déu

L'altre Llàtzer

Sempre m'emocionen les paraules de comiat que es troben al ritual de les exèquies: "Que els àngels t'acompanyin al Paradís, que a la teva arribada et rebin els màrtirs i et facin entrar a la ciutat santa de Jerusalem. Que el cor dels àngels t'aculli i tinguis amb Llàtzer, el pobre, un repòs etern." La litúrgia no esmenta el nom de cap màrtir, ni de cap altre personatge tingut per virtuós, esmenta precisament el de Llàtzer. En aquest sentit hi ha una correlació amb el text de l'evangeli de Lluc que llegim aquest diumenge (16,19-31), on el pobre és reconegut pel seu nom, amb tot el que això comporta. Del ric, malgrat la seva iniciativa, el seu discurs i els seus recursos, un cop despullat de les seves riqueses no en queda cap element personal. A Llàtzer ni tan sols li hem sentit la veu, no sabem què pensa o quins mèrits té: només la pobresa extrema el defineix. Però Déu el coneix pel seu nom, una expressió que es repeteix a l'Antic Testament de moltes maneres. A l'Èxode 33,17-19, el Senyor diu a Moisès: "Jo et conec pel teu nom", i encara "pronunciaré el meu nom, que és 'el Senyor', Jo concedeixo el meu favor a qui el vull concedir i em compadeixo de qui em vull compadir".

Un text dur per a nosaltres: la riquesa de qualsevol mena que ens hem afanyat a reunir no ens condueix al Pare, ni als germans ni al Regne de Déu. Segurament encara és més dura la primera lectura (Amós 6,1a.4-7), que subratlla la nostra

indiferència respecte del patiment dels veïns de prop i de lluny. La indiferència respecte de la situació dels nouvinguts, dels empobrits o la indiferència respecte de les víctimes de Palestina, d'Ucraïna i de tants altres llocs que no sabem ni que existeixen. Es fa difícil no pensar en l'egoisme col·lectiu que massa sovint vivim.

El Salm (145) ens recorda que "el Senyor fa justícia als oprimits, dona pa als qui tenen fam...". La dimensió social de la fe, tantes vegades expressada en el pensament social de l'Església, no és una dimensió menor, ben al contrari. Estem fets a imatge de Déu, ens diu el Gènesi. Un Déu misericordiós, que reconeix els pobres pel seu nom, que se'n compadeix i que ens envia fins i tot el seu Fill perquè cada persona sigui tractada amb la dignitat que mereix i per refrescar-nos que la fe no és només un sentiment íntim, una tradició, una cirereta per al nostre pastís personal, un dret adquirit o una justificació del nostre benestar. La fe és estimació i confiança. Faríem bé de preguntar-nos què vol dir tot plegat per a cadascun de nosaltres, en què ens afecta, de què ens hem de despendre per fer realitat aquest Regne de Déu centrat en els pobres, on ens porta l'Esperit, com ens hi ajuden les nostres comunitats... sabent que Déu ens estima en la nostra pobresa i que, com diu a Moisès en el fragment esmentat de l'Èxode, "ens ha concedit el seu favor" i "farà passar davant nostre tota la seva bondat". ■

Celebració del 25è aniversari de la instauració del Catecumenat

Agustí Codinach

Ritu d'elecció dels catecúmens a la catedral de Barcelona, el 8 de març passat.

BISBES DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

Benvolguts cristians de les diòcesis amb seu a Catalunya, el mes d'abril de l'any 2000 es va publicar el *Directori de pastoral sacramental*, fruit del Concili Provincial Tarraconense i signat per tots els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya. En aquell document quedava instaurat el Catecumenat, tal com s'indica en el n. 1: "La preocupació materna de l'Església per l'educació dels cridats a la fe es manifesta oferint-los la institució del catecumenat que no és una simple exposició de dogmes i de manaments, ans una formació i aprenentatge de tota la vida cristiana degudament allargat, a través dels quals els deixebles s'uneixen amb llur Mestre, Crist. Aquesta és efectivament, la preocupació de cadascuna de les nostres Esglésies i, per això, hi instituïm el Catecumenat."

Aquest any celebrem el 25è aniversari de la instauració del cate-

cumenat a les nostres diòcesis. Des d'aleshores ja són moltes les persones que han rebut els sacraments de la iniciació després de seguir un procés catecumenal. Els vostres bisbes creiem que val la pena celebrar aquest aniversari per fer més visible i conscienciar les nostres Esglésies diocesanes i les comunitats parroquials d'aquesta realitat creixent, com és la del nombre de peticions per part d'infants no-batejats i en edat catequètica, i d'adults que demanen el Baptisme i iniciar-se a la vida cristiana.

Per això, recollint el suggeriment dels delegats de catecumenat de les diòcesis que formen part del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), us convoquem a celebrar aquest esdeveniment el proper dissabte 11 d'octubre a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona. L'acte transcorrerà de les 11 del matí fins a 2/4 de 2 i consistirà en una explicació catequètica de la basílica i la celebració de l'Eucaristia.

Estan convocats a participar d'aquest acte, de manera particular, aquells adults que han estat iniciats

a la vida cristiana, rebent els sacraments del Baptisme, la Confirmació i l'Eucaristia, durant aquests vint-i-cinc anys, en les nostres diòcesis. També convidem a participar-hi les seves famílies, així com els delegats i les delegades de catequesi i de catecumenat, els equips dels Serveis diocesans per al Catecumenat, preveres i acompanyants (catequistes). Demanem als Serveis per al catecumenat de les nostres diòcesis que contactin amb totes aquestes persones i famílies per tal de convidar-les a participar d'aquest acte. A través del Secretariat Interdiocesà de Catequesi es coordinarà l'organització d'aquesta celebració i també el procediment per accedir a la basílica.

Els catecúmens són un do de l'Esperit Sant, que fa visible i continua cridant a seguir Jesús i esdevenir-ne deixebles, i una oportunitat per a l'Església, cridada a la missió i l'evangelització de la nostra societat.

Tot esperant trobar-nos i celebrar la nova vida en Crist, demanem que Santa Maria, Mare de l'Església, acompanyi la maternitat rejuvenida de la seva Església. ■

Cartes

Projecte de Llei trans

El projecte de la Llei trans diu que a partir dels dotze anys preval la voluntat del menor per decidir si vol transformar el seu cos, encara que els seus pares no hi estiguin d'acord. Que la decisió final ha de respectar la seva opinió. Si els pares s'hi oposen, es considera un exercici de violència familiar i l'Administració pública podrà actuar. Per tant, es poden sotmetre a tractaments hormonals i quirúrgics que aturen el seu creixement i desenvolupament normal.

En els darrers anys convivim amb unes idees transgènere, que s'imposen des de l'educació fins a la sanitat, que diuen que no hi ha dos sexes sinó molts, que el sexe es pot canviar, que un es pot hormonar i medicar a demanda del consumidor, i que si crítics aquestes creences i despropòsits gairebé és considerat un delictes d'odi. Pel bé dels nostres infants, adolescents i joves, aturem-ho. Cal respectar l'ordre natural de la persona humana des del naixement.

L'Estat no pot ignorar l'existència del factor religiós en la societat, per molt estat laic que sigui, això seria com situar-se al marge de la realitat. L'Estat és laic, però la societat no és laica.

El Govern central legisla per evitar que els continguts pornogràfics arribin a les pantalles dels nens i adolescents, amb l'argument que són persones immadures i no preparades

per afrontar segons quines imatges. Com quedem? No hi ha maduresa per veure continguts porno, però sí que en tenen prou per decidir canviar de sexe, a partir dels dotze anys, sense l'autorització dels pares?

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

Joventut, diví tresor!

Ara breument us mostraré un camí exquisidament superior. No es tracta de *money* ni de sexe; tampoc de cobdícia d'aquest món, no! Us parlaré d'un jove que ha de ser, per disseny de Déu, capdavanter i guia del jovent, de dones i homes d'aquest temps. El seu nom: Francesc Castelló, beat i màrtir lleidatà.

A títol premonitori us diré d'ell que molt aviat pot ser canonitzat (sant), amb el beneplàcit de la Santa Seu, naturalment. Heroi i model a seguir dels errats. Invoqueu-lo, joves! Ell pot fer miracles, malgrat que la cita bíblica de Llätzer i el ric Epuló (Lc 16,31) diu: "Si no hi ha veritable fe en Déu, encara que un ressusciti d'entre els morts, no es deixarà persuadir." Jove, qui prega amb la senzillesa i la humilitat d'un infant, Francesc Castelló escoltarà el seu clam. La seva festa és el 28 de setembre.

JOSEP VIDAL i BORRÀS

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

POSTALS DES D'ANDALUSIA

"Lliçó breu"

A l'inici de curs els professors solen dedicar la seva primera classe a allò que, en els seus temps, anomenàvem la *lectio brevis*, la "lliçó breu". El professor ens parlava de l'assignatura que li tocava impartir, insistint especialment en la seva importància. I més encara, al llarg dels seus anys al Seminari, sempre treia la impressió que cada professor catalogava com la més important l'assignatura que ens anava a explicar. En realitat, cada assignatura té la seva importància.

Encara en els primers dies de l'obertura de curs, valguin aquestes notes al vol com brisa fresca per a "intel·ligències i consciències".

Primer, per als professors, tres "P": "Paciència, prudència i providència." Més que virtuts, són actituds que converteixen una classe en un lloc tranquil, on t'hi trobes bé. Ningú s'hi sent estrany. Ni el professor entre els alumnes, ni els alumnes amb el professor. Segon, per als alumnes, tres "A": "Atenció, aprenentatge, amor."

En els seus temps, s'explicava aquesta anècdota: "Què és el primer que cal per ensenyar llatí a en Joan?" I una veu responia: "Per ensenyar llatí a en Joan, el primer que cal no és saber llatí, sinó estimar en Joan." A la pel·lícula *Cinema Paradiso*, l'Alfredo s'acomia d'en Totó i li diu amb força: "Facis el que facis, estima-ho."

Tercer, per als pares: "Cuideu la intel·ligència dels vostres fills, on hi ha el saber; la consciència, on són els valors; el cor, on hi ha els sentiments; i la conducta, on hi ha les obres." Per tant, preocupeu-vos dels professors, de la metodologia que es fa servir, de l'ambient que es viu, dels valors que s'ofereixen.

Només es tracta de tres petites notes, però llegides amb atenció i practicades amb il·lusió, poden influir molt en l'educació i formació dels nostres fills.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

DESCOBREIX **COLLBATÓ** **RUTES**

Descobreix les **3 rutes de Collbató** per fer en **1 dia**.

COLLBATÓ MONTSERRAT

Les sensacionals vistes de la muntanya màgica de Montserrat amb el seu monestir, representen un entorn natural únic.

”

La primera cosa que veieren els meus ulls en obrir-se a la llum d'aquest món foren les muntanyes de Montserrat.

RUTA AMADEU VIVES

EL FILL DEL SECRETARI

Sabeu com va ser la infantesa d'Amadeu Vives i Roig?

Doncs amb aquesta ruta descobrireu com va influir Collbató, ja des de ben petit, en l'obra d'aquest músic i compositor

Vives va ser un home heterogeni, amb una vida molt intensa. Lluitador imbatible, era un home polifacètic, a part de compositor i músic, va ser escriptor, articulista, conferenciant, professor universitari, empresari, polític, tertulià i un orador brillant, que ens va deixar un llegat impressionant d'obres musicals (sobretot sarsueles) però també articles i llibres.

Doncs bé, aquest personatge tan fascinant va néixer a Collbató, el 18 de novembre de 1871. Tot i que hi va viure pocs anys, l'empremta que aquesta petita vila va deixar en la seva persona i la seva obra va ser molt important. Podríem dir, amb tota seguretat, que si Vives hagués nascut en un altre indret la seva música hauria estat diferent. Però, va néixer aquí i això el va marcar molt profundament, tal com ell mateix recordaria anys més tard, quan deia:

“La primera cosa que veieren els meus ulls en obrir-se a la llum d'aquest món foren les muntanyes de Montserrat. L'oli de les gerres de casa era sortit de les oliveres plantades al seu peu mateix... El vi de les nostres botes era extret del raïm de les vinyes que, enmig d'aquelles sagrades roques, havien plantat la tossuderia dels avis; la carn dels bous s'havia fet en les pastures dels alzinars i les pinedes d'aquells durs indrets... Així, la sang de les meves venes fou tota ella assaonada en els meus primers deu anys, de substància montserratina”

Collbató, amb la seva activitat agrícola, la seva essència rural i el seu entorn natural va ser, durant aquests primers temps, una font inesgotable de sons, sorolls, fresses i remors, que ell assimilà com a melodies, cadències... En definitiva, com una gran música.

RUTA AMB AUDIOGUIES

Us convidem a descobrir el seu poble natal, la seva història, la seva música i, sobretot, els sons que el van inspirar. Ho podreu trobar a les nostres audioguies que es poden descarregar en català, castellà i anglès aquí:

RUTA AMB AUDIOGUIES

Us convidem a submergir-vos en aquestes històries plenes de cultura, tradició i llegendes que han donat vida a Collbató. Gaudiu d'aquest viatge per un poble amb una rica herència i un patrimoni que encara avui ens sorprèn. Passegeu pels seus carrers plens d'història, exploreu les seves coves mil·lenàries i gaudiu de la serenitat que ofereix la seva connexió amb Montserrat. Us esperem per viure de primera mà tot el que Collbató té per oferir, un indret on el passat i el present conviuen harmoniosament. Benvinguts a Collbató!

Ho podreu trobar a les nostres audioguies que es poden descarregar en català, castellà i anglès aquí:

”

Al llarg d'aquest recorregut, coneixereu els orígens d'aquest indret, amb testimonis d'un passat que es remunta a més de 4.000 anys.

RUTA COLLBATÓ MEDIEVAL

Benvinguts a Collbató!

Aquest itinerari transcorre pels carrers del nucli medieval de Collbató i ens permetrà seguir de prop la història d'aquest petit poble montserratí, des dels seus orígens a l'Edat Mitjana fins gairebé a l'actualitat. També tindrem l'oportunitat d'acostar-nos una mica a la història dels edificis i dels elements patrimonials més emblemàtics; així com de conèixer la trajectòria d'alguns personatges de reconegut prestigi en el món de l'arquitectura i la música que han estat, i en algun cas encara estan, lligats a Collbató.

Al llarg d'aquest recorregut,

coneixereu els orígens d'aquest indret, amb testimonis d'un passat que es remunta a més de 4.000 anys, quan els primers pobladors caçaven i recol·lectaven, refugiats-se en les misterioses coves de la zona.

Explorareu també la seva evolució, des dels temps de la reconquesta carolíngia, passant per les batalles i llegendes de les tropes napoleòniques, fins a la transformació del municipi en un punt de trobada per a viatgers i artesans. No podíem oblidar un dels seus grans tresors: la tradició de la construcció d'orgues, reconeguda mundialment per la seva qualitat i bellesa sonora.

RUTA DEL FORN DE CALÇ

La ruta del Forn de calç comença al mirador de Montserrat

Aquest mirador forma part del conjunt dels **Set Balcons de Montserrat**, set miradors naturals i panoràmics de la muntanya màgica que la contemplen des d'**Abrera, Castellví de Rosanes, Collbató, Esparreguera, Martorell, Olesa de Montserrat i Sant Esteve Sesrovires**.

A Collbató, el balcó ens permet gairebé tocar la muntanya. En aquest espai, hi trobem una maqueta de la muntanya de Montserrat feta a escala i des d'aquí podem iniciar la ruta cap al Forn de calç, que la podeu fer circular tornant a entrar al poble per l'arc d'en Bros i contemplar el nucli medieval més ben con-

servat de la nostra comarca, o bé la podeu fer d'anada i tornada.

Aquesta ruta passa pel bosquet del castell i, com podreu comprovar, a l'entorn natural de la muntanya de Montserrat hi trobem molta flora i fauna, però els animals sovint són difícils de veure. Tot i això, si esteu molt atents durant el recorregut d'aquest camí, a la zona del bosquet, hi podreu descobrir alguns dels animals que ens amaga Montserrat.

Un cop travessat el bosquet arribareu al Forn de calç de Cal Rogent, un edifici de dos nivells amb tres grans cubelles excavades a la roca, que fan 30 m de diàmetre i 10 m d'alçària

”

Aquesta ruta passa pel bosquet del castell i com podreu comprovar a l'entorn natural de la muntanya de Montserrat hi trobem molta flora i fauna, però els animals sovint són difícils de veure.

Restaurat el Crist Crucificat de la Sala Capitular de la catedral de Barcelona

S'inaugura també una exposició sobre el 350è aniversari de la canonització de sant Oleguer

Agustí Codinach

L'obra ha recuperat la seva lluminositat i gamma cromàtica.

MAC
Barcelona

Dimecres 17 de setembre, la catedral de Barcelona va presentar la restauració del Crist Crucificat de la Sala Capitular, una pintura de grans dimensions de finals del segle XVII. “Aquest quadre va arribar a la seu coincidint amb la transformació que fa 350 anys hi va haver al temple per la canonització de sant Oleguer, antic bisbe de Barcelona”, va explicar el Dr. Robert Baró, canonge conservador del Secretariat de Patrimoni Cultural del bisbat de Barcelona.

La pintura, d'autor desconegut, és d'una qualitat artística extraordinària i en destaca el majestuós marc de fusta barroc, elaborat pel tallista Llàtzer Tramulles i daurat pel mestre Magí Torrebruna. L'obra, fins ara enfosquida pel pas del temps i anteriors intervencions, ha recuperat la seva lluminositat i gamma cromàtica.

El degà-president del Capítol de la Catedral de Barcelona, Dr. Santiago Bueno, va revelar que l'obra “necessitava realment la intervenció”, mentre que el Dr. Baró va reconèixer que la Sala Capitular, lloc on s'hi exposa el quadre restaurat, és “un espai molt ric i potent iconogràficament”.

La restauració, que ha durat deu mesos, s'ha dut a terme al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) per part de David Silvestre i Irene Panadès (pintura) i Mireia Piqué (marc), conservadors-restauradors responsables del projecte de restauració. La directora del CRBMC, Mireia Mestre, va afirmar que els treballs executats a la peça han comportat una “notable tasca interdisciplinària”.

S'ha procedit a la neteja del quadre arran del vernís oxidat que n'enfosquia la superfície i a la consolidació del suport de tela que presentava un esquinçament. També hi havia pèrdues de la tela original, que s'han hagut d'arranjar. A més, s'han fet diferents proves radiogràfiques a partir de les quals es podrà efectuar una investigació per obtenir més informació sobre l'obra.

L'historiador de l'art Santiago Mercader va recordar que gràcies a la fructífera activitat de Mn. Josep Mas, arxiver de la catedral de Barcelona, a començaments del segle XX, “sabem que el quadre va ser donat al Capítol de la Catedral l'any 1685 pel canonge Mn. Pere Roig Morell, sagristà major”. I va afegir: “Doctor en Dret, era un home molt erudit que va esdevenir mecenes de la catedral de Barcelona.”

Finalment, Andreu Felip, delegat territorial de Cultura de la Generalitat de Catalunya, va dir que “el més important és la divulgació del nostre patrimoni cultural”.

Així mateix, s'ha inaugurat l'exposició *El llegat de sant Oleguer. 350 anys de la seva canonització*, instal·lada a la Sala de Capbreuació, que aplega pergamins originals —alguns amb la signatura del sant—, documentació del procés de canonització i magnífiques peces d'orfebreria i escultura. La mostra es pot visitar fins després de la festa de Sant Oleguer del 2026. ■

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Alerta davant del creixement de certes plantes verinoses

El seneci del Cap és una planta tòxica que perjudica la biodiversitat local.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

A la vall de la Vansa-Tuixent, al bell mig de les serralades del Cadí, Pedraforca i Port del Comte, hi ha un lloc deliciós amb poblets, prats i boscos, on des de ja fa quatre anys actua l'associació Defensa de la Vansa, que organitza batudes per combatre una floreta groga, semblant a la margarida, que ha resultat ser una plaga que enverina

aquest paisatge i perjudica l'economia de la zona. Què és aquesta floreta groga? Una espècie botànica, provinent de l'Àfrica del Sud, que té el nom científic de *Senecio inaequidens* i el nom vulgar de "seneci del Cap". És una planta tòxica per al bestiar i perjudica la biodiversitat local. També és un perill per a la salut humana, perquè pot passar, i passa de vegades, a aliments com la llet, la mel, els ous i les herbes per a infusions, i és tòxica per al feto i té risc de càncer.

Hem d'agrair, doncs, la feina que fa la Defensa de la Vansa per tal de fer desaparèixer el seneci del Cap, però hi hem d'afegir que altres espècies de senecis (*pterophorus* i *angulatus*) també fan estralls a

les nostres terres des de fa almenys dues dècades. Se n'han registrat al delta del Llobregat, a Montjuïc i al Garraf, i aquests altres senecis són tan perjudicials com els de la vall de la Vansa-Tuixent. Aquestes espècies sud-africanes van arribar en algun moment de la segona meitat del segle XX vinculades amb el comerç de la llana, ja que les llavors d'aquestes plantes volen i sovint se'n troben atrapades a les llanes de les ovelles.

Naturalment ja hi ha actuacions que es fan per poder desarrelar els senecis de les nostres terres. Se n'ha preocupat el CREAM (Centre de Recerques Ecològiques i Aplicacions Forestals) que, en col·laboració amb la UAB i la Generalitat de Catalunya, han creat Exocat.cream.cat. ■

TRADICIONS REMEIERES

L'all i l'allada

Flickr / Forest and Kim Starr

L'all es fa servir per reduir el colesterol i rebaixar la hipertensió.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

All és un mot antiquíssim que, molt possiblement, provindria de la llengua parlada pels celtas, on all significava “ardent”. Amb tot, alguns filòlegs han volgut indicar que potser vingui del llatí *halium* (de *halo*, fer olor, donar mal alè); però, si fos així i vingués del llatí, com és que no s'escriu *halium sativum*, sinó *allium*?

L'all (*llat.*, *Allium sativum*; *cast.*, *ajo*) es conrea a les hortes des d'època molt antiga. Procedent de l'Àsia Central, consta el seu conreu a l'Egipte dels faraons i també a Grècia i a Ro-

ma. En època arcaica fou una menja molt popular la salsa anomenada allada; una mena d'allioli de gran energia que contenia també mel i mantega i que els militars romans solien menjar abans dels combats bèl·lics. També hi havia en la tradició romana una allada d'elaboració més senzilla que consistia en una picada d'alls amb pa, sal i oli o vinagre (*llat.*, *alliatum*).

Pel que fa a les propietats terapèutiques de l'all, des d'època antiquíssima l'all cru s'ha emprat, amb notable eficàcia, com a depuratiu, antireumàtic i, més recentment, també s'usa per reduir el colesterol i per rebaixar la hipertensió. Estudis recents han posat en relleu les nombroses virtuts cardiovasculars de l'all morat, ja que la seva acció antioxidant incideix directament en el cor.

L'all cru estimula les defenses de

l'organisme, ja que cuit perd les seves propietats, segons la dita castellana: “*ajo hervido, ajo perdido*”. A més, l'all és un magnífic antibiòtic natural i un poderós contraverí. En les malalties gripals i en els refredats, la utilització de l'all ajuda a l'expectoració, car dissol les mucositats, i aplicat en cataplasmes accelera la cicatrització de les nafres de les cames.

Sobre les varietats de l'all, els més coneguts són els blancs, que es poden conservar més de mig any sense grillar, i els rosats, que duren una mica més, però de menys gust i aroma. Els més potents i vigorosos són els alls morats, que arriben més tardanament i són els preferits per la cuina tradicional monàstica i pairal. A l'article vinent tractaré, si a Déu plau, de les nombroses propietats gastronòmiques i terapèutiques de la ceba. ■

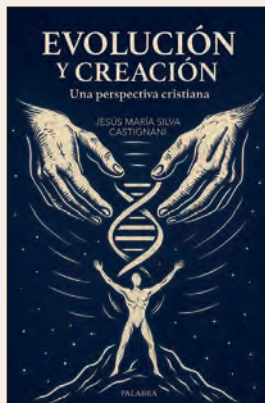

EQUIP D'EDICIÓ DE L'EDITORIAL CLARET

Paraula i vida 2026

Editorial Claret, 2025, 432 pàg.

Recull dels evangelis diaris que l'Església catòlica proposa en la seva litúrgia durant l'any. Cada fragment de l'Evangeli s'acompanya de les reflexions de Gadi Bosch, que ajuden a entendre millor el missatge cristià en la vida quotidiana.

JESÚS MARÍA SILVA CASTIGNANI

Evolución y creación

Ediciones Palabra, 2025, 144 pàg.

Aquest llibre explora la relació entre ciència i fe, tot argumentant com el creacionisme cristià i la teoria de l'evolució no són necessàriament oposats. L'autor assenjala que són veritats complementàries.

GEMMA MORATÓ SENDRA

Papa León XIV. Corazón inquieto.

Pastor fiel

Liguori Publications, 2025, 112 pàg.

La periodista i teòloga Gemma Morató ha dut a terme un treball d'investigació periodística, estructurat en deu capítols, sobre la dimensió missionera i pastoral del papa Lleó XIV. Un llibre que el va fer... en tres dies!

QUIM ESPAÑOL

Virgil

Edicions de 1984, 2025, 256 pàg.

Amb una prosa incisiva i evocadora, l'autor construeix una atmosfera paorosa, on cada decisió pot ser fatal i cada gest, un reflex d'humanitat o de barbàrie, i posa al descobert la cruesa de la guerra d'Ucraïna.

VICTORIA CAMPS

La sociedad de la desconfianza

Arpa Editores, 2025, 216 pàg.

Assaig sobre el present, ferit per l'individualisme, la precarietat i el desencís. També és una proposta: la de reconstruir un *ethos* compartit que ens permeti de sostenir-nos, confiar, cooperar i conviure.

BERTA CUSÓ

La conca dels àngels

Pagès Editors, 2025, 192 pàg.

Novel·la gràfica que parla de la guerra des de la perspectiva de dones de diferents geografies, posicions i realitats (una pilot, una presonera, una refugiada...), les vides de les quals s'entrellacen a la ciutat de Berlín.

CRÍTICA DE TEATRE

Viatge al·lucinogen a Grand Canyon

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

Diguem-ho d'entrada: fa la sensació que darrere del guió de l'obra *Grand Canyon*, de Sergi Pompermayer (Barcelona, 1967), hi ha algunes subtrames que s'han quedat al disc dur, o entre bastidors, esperant potser una nova oportunitat del que l'autor ha definit com la trilogia americana. Que els espectadors es quedin amb ganes de més teca, després dels cent minuts espantosos de *Grand Canyon*, crec que és el millor que li pot passar a una obra de teatre. Però em temo que l'autor aquí s'ha mossegat la llengua tot i que està escrita o pensada abans que estrenés *Amèrica*, arran d'un viatge a la Ruta 66 i el Grand Canyon, sis anys enrere, d'ell i la seva parella a la vida real, l'actriu també protagonista, Mireia Aixalà.

Dit tot això, ja és hora de llançar als vuit vents del món que *Grand Canyon* és una obra de les que confirmen una vegada més quin és, a hores d'ara, el bon nivell de la dramàtúrgia contemporània catalana, que no necessita demanar perdó a ningú per recórrer tots els escenaris d'aquí i de fora, pel seu valor universal de fons.

Esclar que, qui la vulgui adoptar, importar, traduir o versionar ha de comptar amb un repartiment estel·lar com el que ha reunit en aquest cas una excel·lent i excitant direcció de l'actor Pere Arquillué, que ha tingut l'opció d'esprémer encara una mica més l'àmplia versatilitat escè-

nica de l'actor Joan Carreras (Pere, l'exrocker), amarat d'un argot ran de terra sense concessions; la capacitat multifacètica de l'actriu Mireia Aixalà (la parella del Pere), enganxada a la fatalitat de la vida; i atenció encara al domini del gest, la ganyota, la mirada, la incredulitat i l'actitud una mica de curt de gambals de l'actor Guillem Balart (el jove Joan Josep); i a la jovialitat, la rebel·lia adolescent i el moment de glòria, micro obert,

de la cançó original de rap de l'actriu Maria Morera, dempeus a la taula.

El viatge al Grand Canyon, amb l'Àngela i la Ruby, mare i filla, és el somni no complert del Pere, a qui la vida li fa un tomb com un mitjó. I és també el seu viatge al·lucinogen sense retorn tot aconseguint fusionar una subtil tragicomèdia amb algunes llampegades ferotges d'humor que acaben fent entranyable cadascun dels sis personatges. ■

L'actor Joan Carreras i l'actriu Mireia Aixalà en una escena de l'obra "Grand Canyon" de Sergi Pompermayer a La Villarroel.

AMB BON HUMOR

"GRAND CANYON", de Sergi Pompermayer

INTÈRPRETS: Mireia Aixalà, Guillem Balart, Eduard Buch, Joan Carreras, Maria Morera, Mar Pawlowsky

DIRECCIÓ: Pere Arquillué
La Villarroel, Barcelona
Fins al 12 d'octubre

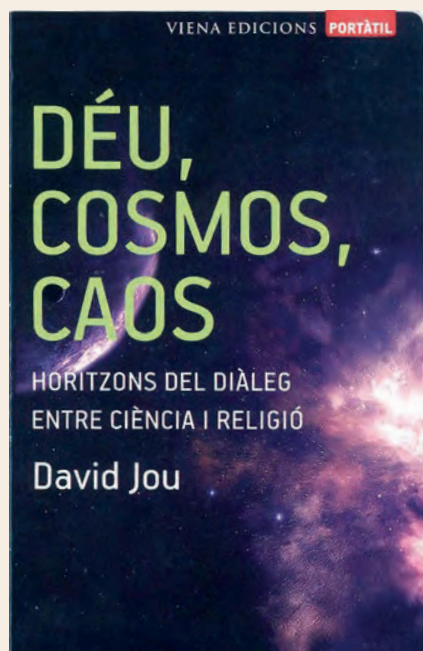
CRÍTICA LITERÀRIA

Diàleg ciència-religió

**MN. JOSEP
RUAIX I VINYET**

*Eclesiàstic, gramàtic i
escriptor*

DAVID JOU

Déu, cosmos, caos
Viena Edicions, 2011, 314 pàg.

Fent cas d'una recomanació, he llegit el llibre que apareix al marge. Ha valgut la pena. Fa un exercici de diàleg entre ciència i religió, diàleg més necessari que mai. L'autor, prou conegut, és primordialment un científic i ens aporta una multitud de dades d'aquest camp, que va confrontant amb els aspectes religiosos, i sobretot cristians, que hi tenen a veure. Val a dir que jo, més de lletres que de ciències, he tingut dificultats a seguir certs punts de la part científica, però crec haver-ne entès l'essencial. En canvi, el punt de vista religiós el tinc prou conegut.

Doncs bé, n'he tret la conclusió que, per part de les instàncies religioses, i més particularment de les catòliques, encara no s'han tingut en compte totes les conseqüències dels avenços en matèria científica i tècnica, avenços —o, almenys, teories, hipòtesis, projectes, etc.— que, en una època accelerada com la nostra, fins i tot van més endavant que els que tracta l'autor, ja que parlem d'un llibre editat per primera vegada l'any 2008. Així, per exemple, cal tenir present tota la importantíssima qüestió del canvi climàtic, com també la més recent, encara en fase de provatures, de la intel·ligència artificial.

L'altra conclusió és que som dins una societat excessivament embaudida amb la ciència i la tècnica —afegint-hi l'esperit hedonista que en deriva—, en el sentit que no s'adona, o no vol adonar-se, dels límits i àdhuc dels perills d'aquesta visió diguem-ne científic-tècnic-hedonista tançada en si mateixa. El volum del professor Jou pot ajudar a remeiar-ho.

I encara: la dedicació poètica de l'autor ofereix una altra dimensió al diàleg bàsic de què tracta l'obra, que és la dimensió estètica. Ho diu molt bé ell mateix: "Crec que raó, sentiment i fe són tres dimensions complementàries del coneixement i de la vida, i que són transcendents vers una unitat de fons, probablement inassolible en les nostres limitacions humanes..." (pàg. 264-265). Certament, el misteri de l'univers és per a tots nosaltres inassolible, però podem esforçar-nos per entreveure'l millor. ■

UN NOU LLINDAR

Rics i pobres

Amb una visió global de la vida i de la persona, que transcendeix l'espai i el temps, l'Evangeli descriu un canvi de papers entre el ric i el pobre. Llegint el text de Lc 16,19-31, descobrim un "aquí" de luxe per a uns i de desgràcia per als altres, i un "més enllà" on els termes queden invertits i es dona un canvi radical de situació per a tots dos. En la paràbola, Jesús fa veure l'oportunitat d'arribar a la conversió, opció que troba la negativa del ric, que "anava vestit de porpra i de lli finíssim, i cada dia celebrava festes esplèndides".

Hi ha una advertència sobre un estil de vida basat en el luxe, la diversió, l'ostentació i el malbaratament, tot això viscut amb aquell orgull que duu al menyspreu i a l'oblit dels altres. Jesús vol dir-nos que, mentre vivim en aquest món, sempre som a temps per a la conversió a Déu i al proïsme. La salvació cristiana és un alliberament integral de l'home, alliberament de la necessitat, però també de la possessió mateixa: "Perquè l'amor al diner és l'arrel de tots els mals. Per haver-s'hi llençat, alguns s'han desviat de la fe" (1Tm 6,10). El pecat del ric és fer de la riquesa el seu propi déu i oblidar-se dels qui no tenen res.

La frustració del ric comença quan perd tota sensibilitat humana cap a qualsevol necessitat aliena i, a la llarga, és la causa de la seva gran soledat. D'altra part, Déu pot fer que un ric es convertís, que es deixi ajudar i que obri el seu cor a la generositat, renunciï a la idolatria dels seus béns i, tot desfent-se'n, treballi per una més gran solidaritat amb els pobres. Es tracta de fer minvar les diferències socials, treballant en institucions de caritat i organismes de solidaritat.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro

Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat

Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Esther
Borrego, Pere Brunet, Juanjo Fernández,
Bernat Folcrà, Antonio Gil, Lluís Martínez
Sistach, Ignasi Miranda, Glòria Monés,
Sílvia Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Palla-
rès-Personat, Quique, Josep Rius-Camps,
Josep Ruaix, Valentí Serra, Lluís Solà, Mercè
Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull

**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per

Les opinions expressades pels nostres
col·laboradors no reflecteixen necessà-
riament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

TEMPS DE LA CREACIÓ

El **dimarts 30 de setembre**, al santu-
ari de la Mare de Déu de Pompeia de
Barcelona, a les 17.00, visita guiada
a la *Mostra d'Art descalç per la Terra:*
AiguaVida; a les 18.00, pregària ecu-
mènica.

AULES MOUNIER

El **dijous 2 d'octubre**, a les 19.00,
al Seminari Conciliar de Barcelona,
Xavier Puigdollers reflexiona sobre
El dret i la vulnerabilitat.

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **dissabte 4 d'octubre**, a les 20.00,
concert des del Barroc europeu a la
cançó llatinoamericana a favor dels
artistes i la Fundació Manos Provi-
dentes (c/ Consell de Cent, 293 - Bar-
celona).

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dimecres 8 d'octubre**, a les 18.00,
comença el taller de lectura sobre
tres obres tardanes de Lev Tolstoi
Confessió, *La mort d'Ivan Ilitx* i *El pare*
Sergi, a càrrec de Xènia Dyakonova
(tel. 934 880 888).

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

Els **dijous del 16 d'octubre a l'11 de**
desembre, a les 10.00, curs *Com la*
carta als Romans pot ajudar avui a re-
novar la fe cristiana amb Xavier Alegre
(tel. 933 172 338).

Girona

VERDI

El **diumenge 28 de setembre**, a les
18.00, interpretació del *rèquiem* de
Giuseppe Verdi a l'església parro-
quial de Santa Coloma de Farners.

CATALONIA SACRA

El **dissabte 4 d'octubre**, a les 11.00,
visita al retaule de la Mare de Déu de
l'Escala del monestir de Sant Esteve
de Banyoles amb Pere Freixas. Més
informació: www.catsacra.cat.

Lleida

XXVII FESTIVAL ORGUES DE PO- NENT I DEL PIRINEU

El **diumenge 28 de setembre**, a les
20.00, concert a la catedral de Lleida
amb el Grup Ternari; el **diumenge 5**
d'octubre, a les 18.30, a l'església

parroquial de les Borges Blanques,
actuació de Sporadik Brass.

Sant Feliu de Llobregat

NATURA

El **divendres 3 d'octubre**, a les 18.00,
presentació del llibre *Història de l'es-*
calada de Montserrat: cent anys d'ascen-
sions a la muntanya amb el seu autor
Josep Fatjó a la Biblioteca Verge de
Montserrat del Bruc.

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 10 al 12 d'oc-**
tubre, activitat *Camí de llum, els mis-*
teris de llum interpretats per artistes
contemporànies (tel. 973 291 699).

Tarragona

INSAF

El **dijous 2 d'octubre**, a les 19.00,
inauguració del curs 2025-2026 amb
la lliçó *Ciència i Creació* a càrrec de F.
Xavier Rius al Seminari, Casa de Cul-
tura de Tarragona.

ENVIAMENT PASTORAL

El **diumenge 5 d'octubre**, a les 18.00,
celebració diocesana d'inici de curs i
d'enviament dels agents de pastoral
presidida per l'arquebisbe Joan Pla-
nellas al Seminari, Casa de Cultura
de Tarragona.

Terrassa

FESTIVAL WORSHIP HAR TABOR

El **dissabte 4 d'octubre**, a les 16.00,
espai de pregària, música i comunitat
per a joves a Can Guitet (Montmeló).
Entrades: <https://delejoveterrassa.com/har-tabor>.

Tortosa

SANT FRANCESC

El **dissabte 4 d'octubre**, a les 11.00,
festa de Sant Francesc al convent de
Santa Clara de Tortosa.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè, inspirats per sant Francesc,
experimentem la nostra interdepen-
dència amb totes les criatures

GEMMA MORATÓ

Autora del llibre "Papa León XIV. Corazón inquieto. Pastor fiel"

"Lleó XIV és un Papa 'frontissa'"

MAC

Gemma Morató, religiosa Dominica de la Presentació, és periodista i teòloga. És professora de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna-URL i de l'Institut Superior de Ciències Religioses Don Bosco. Dirigeix el projecte Maria, Reina de la Pau i és l'administradora de web de la seva congregació. Acaba de publicar un llibre sobre Lleó XIV, editat per Liguori Publications. Ha estat un èxit de vendes; ja li han ofert de fer-ne dos més.

La gènesi del llibre és força curiosa.

Sí, una agència de comunicació dels Estats Units, que treballa amb Liguori Publications —prestigiosa editorial dels Redemptoristes—, em va fer una proposta: escriure un llibre sobre el nou Papa en només tres dies, d'ençà que sortís al balcó de Sant Pere. Era arriscat: la incertesa de qui seria, com enfocar-ho... A més, era un contracte molt interessant. Amb el suport de la meua comunitat, vaig acceptar el repte. Quan van anunciar el nom de Robert Francis Prevost, vaig exclamar: un Papa nord-americà! I jo he signat un contracte amb una empresa nord-americana! Qui havia de pensar que sortiria elegit un Papa de Chicago?

Van ser tres dies intensos...

I tant! Pel que fa a la documentació, primer vaig buscar per internet, a les diòcesis del Perú, el que aquí en diem *fulls dominicals*. I vaig trobar-ne, de

més antics i de més actuals. En aquests fulls, el bisbe Prevost no tan sols escrivia una glossa, sinó comentaris, reflexions... Una bona manera per començar a copsar el seu estil pastoral. També vaig trobar alguna entrevista que li havien fet com a prefecte del Dicasteri per als Bisbes.

Les primeres paraules de Lleó XIV van ser crucials per al procés d'elaboració del llibre.

Sí. Des de l'editorial em deien que no volien una biografia, sinó que anés més enllà. Finalment, el resultat ha estat un treball d'investigació periodística. Demanaven deu capítols. Com estructurar-los? És el primer Papa, almenys que en tinguem coneixement, que surt al balcó amb un discurs escrit i ens el llegeix. Tota una novetat. Va trencar esquemes. D'aquesta primera salutació en vaig treure els deu capítols. El Sant Pare va parlar de sant Agustí, del seu tarannà missioner... Per exemple, va posar Chiclayo al mapa. Jo havia estat al Perú i coneixia Chiclayo perquè hi tenim comunitat.

Com qualificaria el papa Lleó XIV?

És un Papa "frontissa". Ho vaig tenir molt clar des del primer dia. La vida hauria d'estar feta de diàleg, escolta i humanitat. En un món tan polaritzat com el d'avui dia, el missatge que ha de tenir l'Església és el de trobada, unió, sinodalitat ("caminar junts en la diferència"). Ningú no està demanant que tots siguem iguals. Per tant, crec que aquest Papa, si l'escoltéssim i el llegíssim una mica més, em fa l'efecte que l'estimaríem encara més. És un Papa que no calla davant les injustícies. Sense fer molt de soroll, parla de la pau desarmada i desarmant. Lleó XIV uneix dues coses: d'una banda, l'àmbit missioner i pastoral; de l'altra, el cap d'un home de ciències, matemàtic.

CaixaForum

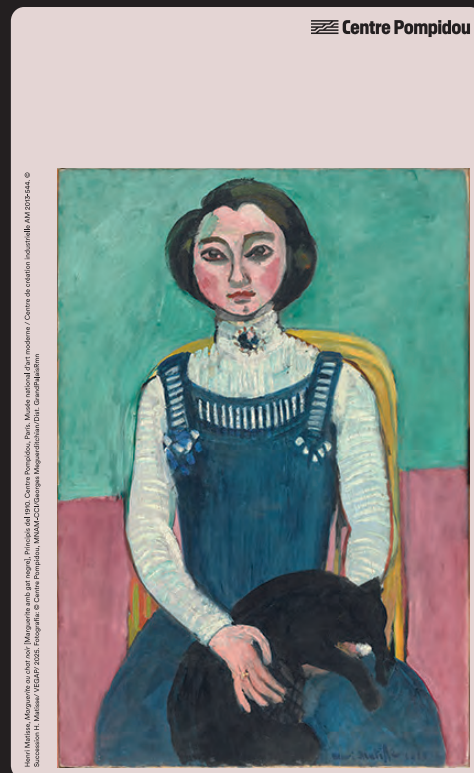
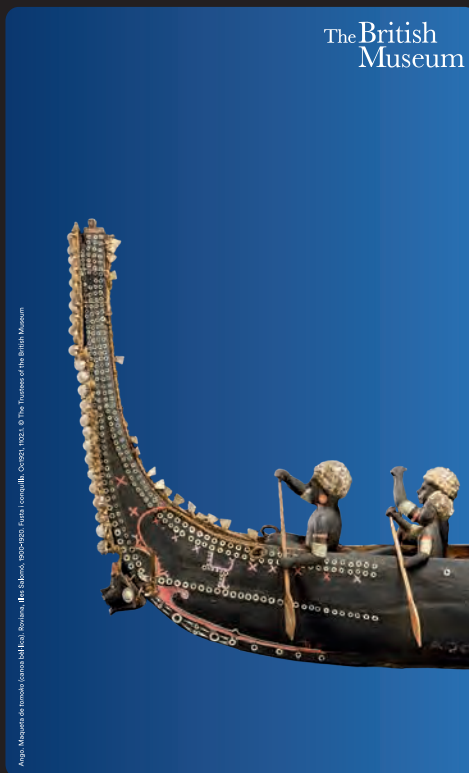
Nova Temporada
2025 / 2026

La nostra visió del món evoluciona amb nosaltres i a CaixaForum et volem acompanyar en cada etapa.

Creem espais accessibles i oberts on la cultura i la ciència ens conviden a qüestionar, entendre i transformar la realitat.

Apostem per la diversitat, el diàleg i la trobada com a motors per construir una societat més justa i amb més oportunitats per a tothom.

Creiem en la cultura com a motor de transformació social

Reserva entrades a caixaforum.org

Fundació "la Caixa"